

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

**AUDITO ATASKAITA
DĖL PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS 2015 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ
ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO
AUDITO REZULTATŲ**

2016 m. liepos 15 d. Nr. SAA-3
Panevėžys

Auditas atliktas vykdant Savivaldybės kontrolierės Laimos Skeirytės 2015-08-26 pavedimą Nr. A-2.

Audito atliko Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Jolita Mečionytė (grupės vadovė), patarėja Irma Masiliūnienė, vyriausiosios specialistės Simona Karalevičienė, Lina Kraujelienė, Olga Pocienė, Janina Rožienė, Galia Zuožienė

Auditas pradėtas 2015-08-26
Auditas baigtas 2016-07-15

Su audito ataskaita galima susipažinti
Panevėžio miesto savivaldybės interneto svetainėje
adresu www.panevezys.lt

TURINYS

IŽANGA	3
AUDITO APIMTIS IR METODAI	4
I. DALIS. ATASKAITŲ RINKINIŲ AUDITO REZULTATAI	7
1. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teisingumas ir išsamumas	7
1.1. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų vertinimas	7
1.2. Savivaldybės skolos ataskaitų duomenų vertinimas	8
2. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumas ir išsamumas	8
2.1. Savivaldybės konsoliduotose finansinėse ataskaitose nustatytos klaidos	8
2.1.1. Žemesniojo lygio finansinių ataskaitų duomenų vertinimas	10
2.1.2. Žemesniojo lygio finansinėse ataskaitose nustatytos klaidos.....	10
II. DALIS. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMAS	17
1. Savivaldybės biudžeto pajamos	17
2. Savivaldybės biudžeto išlaidos	18
2.1. Asignavimų panaudojimas	18
2.1.1. Socialinės ir ekonominės plėtros programoms vykdyti	19
2.1.2. Pagal funkcinę ir ekonominę klasifikaciją	20
3. Savivaldybės skolos ir skoliniai įsipareigojimai	21
3.1. Skolų ir skolinių įsipareigojimų būklė ir pokyčiai	21
3.2. Skolinimosi limitai	22
3.3. Skolos reikalavimo teisių perleidimas	23
III. SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONA VIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS	25
1. Pastebėjimai Savivaldybės administracijai	25
2. Pastebėjimai audituotiems subjektams	31
IV. DALIS. REKOMENDACIJOS	37
1. Ankstesnio audito rekomendacijų vykdymas	37
2. Pateiktos rekomendacijos	40
PRIEDAI	41

IŽANGA

Vykdydami Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo¹ reikalavimą teikti savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo, atlikome:

- Panevėžio miesto savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, įskaitant Savivaldybės skolos ataskaitas, auditą;
- Panevėžio miesto savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą;
- Finansinį ir teisėtumo auditą – viešojoje įstaigoje;
- pagrindines audito procedūras reikšmingose srityse devyniolikoje biudžetinių įstaigų.

Audito tikslas – įvertinti Panevėžio miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio (biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, įskaitant Savivaldybės skolos ataskaitas, ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio) duomenis, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audito subjektas – Savivaldybės administracija, kodas 288724610, adresas Laisvės a. 20, Panevėžys.

Audituojamas laikotarpis – 2015 metai.

Audituojamu laikotarpiu iki 2015 m. balandžio 17 d. Savivaldybės administracijos direktore dirbo Kristina Nakutytė. 2015 m. balandžio 18–gegužės 3 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus funkcijas atliko Savivaldybės administracijos Informacinės visuomenės plėtros skyriaus vedėja Rita Bytautaitė, nuo 2015 m. gegužės 4 d. Savivaldybės administracijos direktoriumi dirba Tomas Jukna.

Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius parengė Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius², skyriaus vedėjo pareigas audituojamuoju bei audito atlikimo laikotarpiu iki 2015 m. spalio 30 d. ėjo Ona Chomentauskienė, nuo 2015 m. lapkričio 2 d. Finansų ir biudžeto skyriaus vedėjo funkcijas atlieka vyriausioji specialistė Audronė Meškauskienė.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nuomonė dėl biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių, dėl Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo pareiškiami audito išvadoje.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 9 d. 10 p.

² Savivaldybės tarybos 2011-09-29 sprendimu Nr. 1-9-3 patvirtinto Panevėžio miesto savivaldybės biudžeto asignavimų administravimo, biudžeto vykdymo ir atskaitomybės tvarkos aprašo 44 p.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinami 2015 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ir ataskaitų rinkiniai.

Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį (toliau – Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys) Savivaldybės administracija Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai pateikė 2016 m. balandžio 26 d. raštu Nr. 19-975 (4.26.). Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius yra atsakingas už jame pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą.

Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro šios biudžeto vykdymo ataskaitos³:

- Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2015 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1-sav.),
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2015 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2-sav.),
- Biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas.

Savivaldybės skolos ataskaita⁴ ir pažyma:

- Skolinių įsipareigojimų 2015 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3-sav.),
- Pažyma dėl skolinių įsipareigojimų pagal kreditorius, valiutas, pradinę ir likutinę trukmę 2015 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. 3-sav.P).

Savivaldybės tarybai teikiamą tvirtinti Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro⁵:

- Savivaldybės 2015 metų biudžeto pajamos,
- Asignavimai pagal asignavimų valdytojus ir programas,
- Iš Savivaldybės biudžeto išlaikomų įstaigų pajamų už teikiamas paslaugas įmokos į Savivaldybės biudžetą,
- Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją,
- Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2015 m. gruodžio 31 d. ataskaita,
- Aiškinamasis raštas prie Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas iš Savivaldybės administracijos ir jos 2-jų padalinių ir Savivaldybės 75-ių biudžetinių įstaigų ataskaitų.

Savivaldybės 2015 m. biudžeto patikslintas pajamų planas sudarė 70444,8 tūkst. Eur ir asignavimų planas – 71948,0 tūkst. Eur. Faktiškai į Savivaldybės biudžetą gauta 72048,4 tūkst. Eur pajamų, panaudota 71413,0 tūkst. Eur asignavimų, įskaitant 1081,3 tūkst. Eur 2014 metų nepanaudotų biudžeto lėšų likutį. Nepanaudotas biudžeto lėšų likutis 2015 metų pabaigai sudaro 2799,6 tūkst. Eur. 2015 metais prisiimti finansiniai įsipareigojimai iš kredito įstaigų sudarė 958,4 tūkst. Eur.

Savivaldybės 2015 metų biudžete patvirtinta 16 programų. Savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti 78-iems asignavimų valdytojams.

³ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 29 str. 1 d.

⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-11-11 įsakymas Nr. 1K-361 „Dėl savivaldybės biudžeto vykdymo ir skolinių įsipareigojimų statistinių ataskaitų teikimo Finansų ministerijai taisyklių ir ataskaitų formų patvirtinimo“ pakeitimo (2015-03-13 įsakymo Nr. 1K-103 redakcija), 3 p.

⁵ Savivaldybės taryba Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį tvirtina pagal rodiklius, nurodytus Biudžeto sandaros įstatymo, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo Nr. IX-1946 redakcija) 26 straipsnio 4 dalyje: 1) bendra pajamų suma ir jų paskirstymas pagal pajamų rūšis; 2) bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ar savivaldybių administracijos padaliniais programoms vykdyti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, ir turtui įsigyti.

Savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys

Savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį (toliau – Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys) Savivaldybės administracija Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai pateikė 2016 m. birželio 2 d. raštu Nr. 19-1327 (4.26.). Finansų ir biudžeto skyrius yra atsakingas už jame pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą.

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudaro finansinės ataskaitos⁶:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2015 m. gruodžio 31 d. duomenis,
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2015 m. gruodžio 31 d. duomenis,
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2015 m. gruodžio 31 d. duomenis,
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2015 m. gruodžio 31 d. duomenis,
- Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas konsoliduojant Savivaldybės administracijos, Savivaldybės išdo, Savivaldybės privatizavimo fondo, Savivaldybės 75-ių biudžetinių įstaigų, vienos kontroliuojamos bendrojo ugdymo mokyklos, kurios teisinė forma yra viešoji įstaiga, 5-ių kontroliuojamų sveikatos priežiūros viešųjų įstaigų finansines ataskaitas⁷. Taip pat įtrauktas finansinis turtas, kurį sudaro Savivaldybei priklausantis šių bendrovių ir įstaigų nuosavas kapitalas – 12 kontroliuojamų ne viešojo sektoriaus subjektų (10 akcinių ir uždarytųjų akcinių bendrovių ir 2 viešųjų įstaigų), 4 asocijuotų subjektų (viešųjų įstaigų), 2 kitų subjektų (viešųjų įstaigų).

Turto bei atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje, 2015 m. pradžioje buvo iš viso 196752,8 tūkst. Eur, pabaigoje – 204130,8 tūkst. Eur. Veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytas 2015 metų veiklos rezultatas – grynasis perviršis 11424,5 tūkst. Eur.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir Tarptautinius audito standartus.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų ir Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl to, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė, kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- vidaus kontrolės sistemų vertinimas – tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra;
- svarbiausių sričių (*ilgalaikio materialiojo turto* – žemės, pastatų, infrastruktūros ir kitų statinių, nekilnojamojo kultūros vertybių, nebaigtos statybos ir išankstinių mokėjimų; *ilgalaikio finansinio turto; biologinio turto*⁸, *įsipareigojimų, pajamų* – mokesčių pajamų ir pajamų už patalpų nuomą, *sąnaudų* – darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, socialinių išmokų, kitų paslaugų; *biudžeto pajamų ir biudžeto išlaidų, finansinių įsipareigojimų vykdymo ir konsolidavimo proceso*) pagrindinės audito procedūros – ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių pagrindinės ir analitinės audito procedūros. Tam buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitinės ir kitas audito procedūras.

⁶ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 26 str. 1 d.

⁷ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-11-14 įsakymas Nr. AF-228.

⁸ Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės raštą 2016-02-09 Nr. S-(60-4452)-324 „Dėl 2015 metų nacionalinio ataskaitų rinkinio audito“.

Vertinome Savivaldybės administracijos ir atrinktų subjektų Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos tam tikroms audito sritims, atlikome:

- materialiojo turto audito procedūras: vertinome turto teisinę registraciją, turto naudojimo ir nurašymo, nereikalingo arba netinkamo (negalimo naudoti) nekilnojamojo turto valdymo teisėtumą, metinės inventORIZACIJOS atlikimą;

- darbo užmokesčio ir socialinio draudimo audito procedūras: vertinome darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidų teisėtumą (ar darbo sutartyse teisingai įformintos darbo sąlygos, ar laikantis teisės aktų reikalavimų, nustatyti darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, atlyginimų koeficientai; ar pagal teisės aktų nuostatas skirti priedai, priemokos; darbo užmokesčio, mokamo tarybos nariams už atliekamas tarybos nario pareigas išlaidų teisėtumą);

- prekių ir paslaugų audito procedūras: vertinome atsargoms (maisto produktams) skirtų išlaidų panaudojimo teisėtumą;

- socialinių išmokų ir kitų išlaidų audito procedūras: vertinome biudžeto išlaidų, skirtų socialinei paramai pinigais (socialinės pašalpos) nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims bei biudžeto asignavimų, skirtų trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugų stacionariose socialinių paslaugų įstaigose teikimui senyvo amžiaus asmenims ir asmenims, turintiems negalią, teisėtumą;

- biudžeto pajamų audito procedūras: vertinome, ar Savivaldybės biudžeto pajamų planas patvirtintas ir patikslintas Savivaldybės tarybos sprendimais; ar Savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita parengta pagal teisės aktų reikalavimus; ar įstaigų patikėjimo teise valdomos patalpos išnuomos bei nuomos kaina joms nustatyta pagal teisės aktų reikalavimus, ar patalpų nuomininkai atsiskaito pagal sutartyse nustatytas sąlygas;

- biudžeto išlaidų audito procedūras: vertinome, ar Savivaldybės biudžeto išlaidų planas patvirtintas ir patikslintas Savivaldybės tarybos sprendimais; ar Savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita parengta pagal teisės aktų reikalavimus;

- skolų ir skolinių įsipareigojimų audito procedūras: vertinome, ar Savivaldybės gautos paskolos ir prisiimti skoliniai įsipareigojimai kredito įstaigoms atitinka teisės aktams, reglamentuojantiems skolinimosi tvarką ir limitus.

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos minėtos audito procedūros, pateikti 3 priede.

I DALIS. ATASKAITŲ RINKINIŲ AUDITO REZULTATAI

1. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teisingumas ir išsamumas

1.1. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų vertinimas

Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje

straipsniuose *Nerezidentams* (2.3.1.1.) bei *Savivaldybių sumokėtos palūkanos* (2.3.1.1.1.3.) patvirtintos palūkanos, įskaitant patikslinimus, bei kasinės išlaidos nurodytos atitinkamai didesnės 55,0 tūkst. Eur ir 50,0 tūkst. Eur;

straipsniuose *Rezidentams, kitiems nei valdžios sektorius (tik už tiesioginę skolą)* (2.3.1.2.) bei *Savivaldybių sumokėtos palūkanos* (2.3.1.1.1.3.) palūkanos, įskaitant patikslinimus, bei kasinės išlaidos nurodytos atitinkamai mažesnės 55,0 tūkst. Eur ir 50,0 tūkst. Eur.

Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitoje

straipsnyje *Pajamos už patalpų nuomą* (1.4.2.1.2.1.) ir su juo susijusiuose aukštesnio lygio straipsniuose vykdymo dalyje (*60 eil. 5 stulp.*) pajamos nurodytos 12,2 tūkst. Eur mažesnės.

Dėl Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos

Savivaldybės administracija, nesivadovaudama Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija⁹, sumokėtas palūkanas (palūkanas pagal lizingo sutartis, skolos grąžinimo sutartis ir reikalavimo teisių perleidimo sutartis su bendrovėmis bei banku) klaidingai apskaitė Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) straipsniuose *Nerezidentams* (ekonominės klasifikacijos kodas 2.3.1.1.) bei *Savivaldybių sumokėtos palūkanos* (2.3.1.1.1.3.). Dėl to šių straipsnių likučiai padidinti atitinkamai 55,0 tūkst. Eur ir 50,0 tūkst. Eur stulpeliuose „Patvirtinta ataskaitinio laikotarpio sąmata“ ir „Kasinės išlaidos“ ir tos pačios sumos nurodytos mažesnės straipsniuose *Rezidentams, kitiems nei valdžios sektorius (tik už tiesioginę skolą)* (2.3.1.2.) bei *Savivaldybių sumokėtos palūkanos* (2.3.1.1.1.3.).

Dėl nustatyto neatitikimo Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2-sav) straipsniuose *Nerezidentams* (2.3.1.1) bei *Savivaldybių sumokėtos palūkanos* (2.3.1.1.1.3.) patvirtintos palūkanos, įskaitant patikslinimus, bei kasinės išlaidos nurodytos atitinkamai didesnės 55,0 tūkst. Eur ir 50,0 tūkst. Eur ir tos pačios sumos nurodytos mažesnės straipsniuose *Rezidentams, kitiems nei valdžios sektorius (tik už tiesioginę skolą)* (2.3.1.2.) bei *Savivaldybių sumokėtos palūkanos* (2.3.1.1.1.3.).

Dėl Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitos

Nustatytais atvejais biudžetinės įstaigos, nesivadovaudamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių¹⁰ ir Panevėžio miesto savivaldybės biudžeto asignavimų administravimo, biudžeto vykdymo ir atskaitomybės tvarkos aprašo¹¹ 22 p. nuostatomis, 2015 metais nepervedė į Savivaldybės biudžetą pajamų, gautų iš viešųjų įstaigų už suteiktas paslaugas:

⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 35 p.

¹¹ Savivaldybės tarybos 2011-09-29 sprendimas Nr. 1-9-3 (su vėlesniais pakeitimais).

- *Kūno kultūros ir sporto centras* nepervedė į Savivaldybės biudžetą 10,7 tūkst. Eur pajamų, gautų iš VšĮ Lietuvos edukologijos universiteto ir VšĮ Lazdijų sporto centro už patalpų nuomą ir apgyvendinimą, dėl to Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų mokesčių dalies ir kitų lėšų, skirtų programoms finansuoti, ataskaitoje *Faktinės įmokos į biudžetą per ataskaitinį laikotarpį (2 eil. 4 stulp.)* ir *Negauti biudžeto asignavimai per ataskaitinį laikotarpį (2 eil. 7 stulp.)* nurodyti 10,7 tūkst. Eur mažesni;

- *Muzikinis teatras* nepervedė į Savivaldybės biudžetą 1,0 tūkst. Eur pajamų – VšĮ Panevėžio kolegijos sumokėtų už suteiktas paslaugas. Dėl to Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų mokesčių dalies ir kitų lėšų, skirtų programoms finansuoti, ataskaitoje *Faktinės įmokos į biudžetą per ataskaitinį laikotarpį (2 eil. 4 stulp.)* ir *Negauti biudžeto asignavimai per ataskaitinį laikotarpį (2 eil. 7 stulp.)* nurodyti 1,0 tūkst. Eur mažesni;

- *Kino centras „Garsas“* nepervedė į Savivaldybės biudžetą 0,5 tūkst. Eur pajamų – VšĮ Kauno technologijos universiteto ir VšĮ Panevėžio K. Paltaroko gimnazijos sumokėtų už suteiktas paslaugas. Dėl to Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų mokesčių dalies ir kitų lėšų, skirtų programoms finansuoti, ataskaitoje *Faktinės įmokos į biudžetą per ataskaitinį laikotarpį (2 eil. 4 stulp.)* ir *Negauti biudžeto asignavimai per ataskaitinį laikotarpį (2 eil. 7 stulp.)* nurodyti 0,5 tūkst. Eur mažesni.

Dėl nustatytų neatitikimų, Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitoje (forma Nr. 1-sav.) straipsnyje *Pajamos už patalpų nuomą (1.4.2.1.2.1.)* ir su juo susijusiuose aukštesnio lygio straipsniuose vykdymo dalyje (*60 eil. 5 stulp.*) pajamų suma nurodyta 12,2 tūkst. Eur mažesnė.

Savivaldybės tarybai teikiamo tvirtinti Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ataskaitose: Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitoje ir Iš Savivaldybės biudžeto išlaikomų įstaigų pajamų už teikiamas paslaugas įmokos į Savivaldybės biudžetą biudžetinių įstaigų pajamos už prekes ir paslaugas nurodytos 12,2 tūkst. Eur mažesnės.

Pažymėtina, kad klaidos Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje padarytos ir nustatytos pasibaigus finansiniams metams, dėl to patikslinti ataskaitas nebuvo galimybės. Klaidos nesiekia auditui nustatyto reikšmingumo, dėl to nuomonė dėl Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų nebus modifikuojama.

1.2. Savivaldybės skolos ataskaitų duomenų vertinimas

Įvertinę Savivaldybės skolos ataskaitų duomenis, reikšmingų klaidų ir neatitikimų nenustatėme. Savivaldybės skolos ataskaitos atitinka Savivaldybės administracijos duomenis, iš kurių jos sudarytos.

2. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumas ir išsamumas

2.1. Savivaldybės konsoliduotose finansinėse ataskaitose nustatytos klaidos

Dėl viešojo sektoriaus subjektų pateiktų klaidingų duomenų, Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenys ne visais atvejais teisingai parodo viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinius rezultatus, išsamiai ir teisingai atspindi turta, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas. Nustatytos klaidos yra svarbios atskirų viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinių ataskaitų rinkinių teisingumui ir Konsoliduotųjų

finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitų turto bei įsipareigojimų straipsnių dydžiams, tačiau neturi reikšmingos įtakos galutiniam Savivaldybės veiklos rezultatui.

Konsoliduotose finansinėse ataskaitose nustatyta klaidų visuma:

Finansinės būklės ataskaitoje

straipsniai 1329,9 tūkst. Eur padidinti, 886,9 tūkst. Eur sumažinti, negalime patvirtinti 41346,0 tūkst. Eur sumos teisingumo. Iš jų:

Ilgalaikio turto straipsnis padidintas 225,3 tūkst. Eur (padidintas 1105,1 tūkst. Eur, sumažintas 879,8 tūkst. Eur), negalime patvirtinti 18885,93 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Biologinio turto straipsnio negalime patvirtinti 53,8 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Trumpalaikio turto straipsnis sumažintas 3,0 tūkst. Eur, negalime patvirtinti 1707,9 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Finansavimo sumų straipsnis padidintas 224,0 tūkst. Eur (padidintas 224,8 tūkst. Eur, sumažintas 0,8 tūkst. Eur), negalime patvirtinti 19517,0 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Įsipareigojimų straipsnis sumažintas 2,5 tūkst. Eur, negalime patvirtinti 1130,6 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Grynojo turto straipsnis sumažintas 0,8 tūkst. Eur, negalime patvirtinti 50,8 tūkst. Eur sumos teisingumo.

Veiklos rezultatų ataskaitoje

straipsniai 26,4 tūkst. Eur padidinti, 5,2 tūkst. Eur sumažinti, negalime patvirtinti 1297,8 tūkst. Eur sumos teisingumo. Iš jų:

Pagrindinės veiklos pajamų:

Finansavimo pajamų straipsnis padidintas 10,6 tūkst. Eur (padidintas 13,2 tūkst. Eur, sumažintas 2,6 tūkst. Eur), negalime patvirtinti 623,5 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Pagrindinės veiklos kitų pajamų straipsnio negalime patvirtinti 50,8 tūkst. Eur sumos teisingumo.

Pagrindinės veiklos sąnaudų:

Bendrų valstybės paslaugų straipsnio negalime patvirtinti 149,3 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Ekonomikos straipsnio negalime patvirtinti 474,2 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Būsto ir komunalinio ūkio straipsnis padidintas 12,0 tūkst. Eur,

Sveikatos apsaugos straipsnis padidintas 1,2 tūkst. Eur,

Švietimo straipsnis sumažintas 2,6 tūkst. Eur.

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio rengimo proceso procedūros visais reikšmingais atžvilgiais vykdytos pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenys atitinka Viešojo sektoriaus subjektų grupei priklausančių subjektų finansinių ataskaitų duomenis, iš kurių jos sudarytos.

Įvertinus pažeidimus, nustatytus atliekant pagrindines audito procedūras reikšmingose srityse audituotuose subjektuose, nustatyti neatitikimai konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje. Suvestiniai duomenys apie konsoliduotųjų finansinių ataskaitose nustatytus neatitikimus pateikti 1 priede.

Reikšmingiausius duomenų iškraipymus ir sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti, nustatėme Savivaldybės administracijoje apskaitant ilgalaikį materialųjį turtą – pastatus, vietinės reikšmės kelius ir nebaigtą statybą, trumpalaikius įsipareigojimus – mokėtinas socialines išmokas. Jie turėjo reikšmingos įtakos 2015 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui.

2.1.1. Žemesniojo lygio finansinių ataskaitų duomenų vertinimas

Audituoti subjektai finansinių ataskaitų rinkinius parengė pagal teisės aktų reikalavimus, išskyrus mūsų pastabas dėl audito metu nustatytų klaidų. Finansinėse ataskaitose nustatytų klaidų suma sudarė 2248,4 tūkst. Eur. Be to, dėl apskaitą reglamentuojančių teisės aktų neteisingo taikymo, nustatytais atvejais, negalėjome patvirtinti finansinių ataskaitų atskirų straipsnių 42643,8 tūkst. Eur duomenų teisingumo.

Atlikdami Savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą, pagrindines audito procedūras visose reikšmingose srityse atlikome Savivaldybės administracijoje ir dešimtyje biudžetinių įstaigų: „Šviesos“ specialiojo ugdymo centre, Juozo Miltinio gimnazijoje, „Ažuolo“ progimnazijoje, „Saulėtekio“ progimnazijoje, Moksleivių namuose, Jaunimo mokykloje, lopšeliuose – darželiuose „Papartis“, „Kregždutė“, „Dobilas“, „Voveraitė“ (šių subjektų turto suma yra 156275,4 tūkst. Eur, arba 76,6 proc. viso viešojo subjekto konsoliduotojo turto vertės), mokesčių pajamų ir įsipareigojimų – Savivaldybės izde ir pajamų už patalpų nuomą – Savivaldybės administracijoje ir devyniose biudžetinėse įstaigose: Kino centre „Garsas“, Kultūros centre Panevėžio bendruomenių rūmuose, Muzikiniame teatre, Kūno kultūros ir sporto centre, Futbolo akademijoje, „Žemynos“ progimnazijoje, „Šviesos“ specialiojo ugdymo centre, „Vilties“ progimnazijoje, „Nevėžio“ pagrindinėje mokykloje.

Be to, vykdydami veiklos planą, atlikome suplanuotą 2015 metų finansinį ir teisėtumo auditą viešojoje sveikatos priežiūros įstaigoje Panevėžio fizinės medicinos ir reabilitacijos centre. Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad viešojoje įstaigoje 2015 metų finansinių ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų, lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Dėl finansinių ataskaitų rinkinio duomenų VŠĮ Panevėžio fizinės medicinos ir reabilitacijos centrai pareiškėme besąlyginę nuomonę.

2.1.2. Žemesniojo lygio finansinėse ataskaitose nustatytos klaidos

Įvertinę įstaigų 2015 metų finansinių ataskaitų rinkiniuose pateiktus duomenis audituotose srityse, nurodėme pastebėjimus dėl audito metu nustatytų buhalterinės apskaitos klaidų, dėl kurių raštuose (žr. 2 priede) pateikėme rekomendacijas imtis priemonių teisingų duomenų pateikimui ataskaitose.

Audito metu nustatyti ir audito metu neištaisyti įstaigų finansinių ataskaitų duomenų vertinimo prasme reikšmingi pastebėjimai, klaidos bei teisės aktų pažeidimai:

Ilgalaikio materialiojo turto srityje

Dėl pastatų apskaitos

Pastatų apskaita tvarkyta nesivadovaujant 12-ojo VSAFAS¹² nuostatomis:

- Savivaldybės administracija

apskaitoje klaidingai apskaitė nekilnojamojo turto – pastatų esminio turto pagerinimo išlaidas.

Vienu atveju, klaidingai padidino Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio pastato ir panaudos pagrindais perduoto asociacijai Lietuvos agentūros „SOS vaikai“ Panevėžio skyriui, įsigijimo vertę 223,0 tūkst. Eur esminio turto pagerinimo išlaidų verte. Šias išlaidas faktiškai patyrė panaudos gavėjas ir jų Savivaldybės administracija panaudos gavėjui nekompensavo. Kitu atveju, pastato vertę padidino 116,2 tūkst. Eur esminio turto pagerinimo darbų verte pavėluotai ir pavėluotai pradėjo skaičiuoti nusidėvėjimą nuo padidintos vertės;

¹² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymu Nr. 1K-174 patvirtintas 12-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Ilgalaikis materialusis turtas“ (su vėlesniais pakeitimais).

nekilnojamajam turtui nustatytais atvejais klaidingai nustatė eksploataavimo pradžios datą ir naudingo tarnavimo laiką bei nesivadovaujant Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintais¹³ Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominiais normatyvais, pastatams iki 2014-12-31 taikė klaidingą naudingo tarnavimo laiką, o nuo 2015-01-01 pastebėjusi klaidą, pastatų naudingo tarnavimo laiką prailgino ir nusidėvėjimą klaidingai skaičiavo nuo likutinių verčių, todėl neteisingai perskaičiavo nusidėvėjimo sąnaudas;

nepateikė auditui duomenų apie trijų pastatų eksploataavimo pradžios datą, todėl negalėjome patvirtinti šių pastatų likutinių verčių teisingumo.

Dėl nustatytų neatitikimų, Finansinės būklės ataskaitos straipsniai *A.II.2 Pastatai* ir *D. Finansavimo sumos* padidinti 220,7 tūkst. Eur (padidinti 263,4 tūkst. Eur, sumažinti 42,7 tūkst. Eur), negalime patvirtinti šių straipsnių 2,6 tūkst. Eur sumų teisingumo. Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniai *A.I Finansavimo pajamos* ir *B.II Nusidėvėjimas ir amortizacija* padidinti 13,2 tūkst. Eur sumomis (padidinti 13,6 tūkst. Eur, sumažinti 0,4 tūkst. Eur).

- „Šviesos“ specialiojo ugdymo centras pastatui–bendrabučiui bei pastatui–mokymo dirbtuvėms nustatė neteisingą pastato eksploataavimo pradžios datą bei neteisingą likusį jų naudingo tarnavimo laiką, neteisingai apskaičiavo nusidėvėjimo sąnaudas, todėl Finansinės būklės ataskaitos straipsniai *A.II.2 Pastatai* ir *D Finansavimo sumos* padidinti 4,1 tūkst. Eur. Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniai *A.I Finansavimo pajamos* ir *B.II Nusidėvėjimas ir amortizacija* sumažinti – 0,1 tūkst. Eur.

Dėl infrastruktūros ir kitų statinių apskaitos

1. *Savivaldybės administracijoje* vietinės reikšmės kelių (gatvių) apskaita tvarkoma nesivadovaujant 12-ojo VSAFAS nuostatomis, nes:

- ne visi keliai (gatvės) įtraukti į apskaitą. Panevėžio miesto savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąraše¹⁴ (toliau – Kelių sąrašas) nurodyta 518-a gatvių, kurių ilgis 341 152,54 m. Šį Kelių sąrašą palyginus su buhalterinėje apskaitoje esančiais duomenimis, nustatyta, kad į apskaitos registrą neįtraukti visi keliai, gatvės, esantys patvirtintame Kelių sąraše – buhalterinėje apskaitoje neapskaitomos 223 gatvės, kurių ilgis 125383,33 m, arba 43,0 proc. visų Kelių sąraše esančių gatvių arba apskaitos registre yra įrašytų gatvių, kurių Panevėžio mieste nėra (pakeisti pavadinimai);

- Savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) apskaita nėra teisinga – nustatytais atvejais gatvės apskaitomos ne pagal turto vienetus, o atskiromis atkarpomis, atlikus gatvių atkarpų rekonstravimą. Apskaitoje atskirais atvejais nėra nurodomas arba neteisingai nurodomas kelio (gatvės) ilgis ir nenurodomos sudėtinės kelio dalys;

- audituojamu laikotarpiu atlikus gatvių atkarpų rekonstravimą, nuolat veikianti Turto ir įsipareigojimų vertinimo komisija¹⁵ neperžiūrėjo gatvių naudingo tarnavimo laiko ir nevertino, ar jis neturi būti pailgintas.

Savivaldybėje tik mažai daliai vietinės reikšmės kelių (gatvių) yra atlikta techninė inventorizacija ir jie įregistruoti Nekilnojamojo turto registre. Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašų duomenimis, 2015-12-31 įregistruotos tik 49-ių gatvių atkarpos ir 17-a gatvių.

Be to, neatlikta vietinės reikšmės kelių ir gatvių metinė inventorizacija.

Dėl aukščiau nurodytų neatitikimų, negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnių *A.II.3 Infrastruktūros ir kiti statiniai* ir *D Finansavimo sumos* 18678,2 tūkst. Eur bei Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnių *A.I Finansavimo pajamos* ir *B.II Nusidėvėjimo ir amortizacijos* 474,2 tūkst. Eur teisingumo.

¹³ Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai: 2010-02-22 Nr. A-146, 2014-02-12 Nr. A-109.

¹⁴ Savivaldybės tarybos 2016-01-28 sprendimas Nr. 1-8.

¹⁵ Sudaryta Savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-06-18 įsakymu Nr. A-540.

Pažymėtina, kad Audito ataskaitoje dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2014 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito rezultatų¹⁶ pateikti Valstybės kontrolės pastebėjimai dėl vietinės reikšmės kelių (gatvių) apskaitos.

Atliekant 2015 metais audito procedūras dėl vietinės reikšmės kelių (gatvių), nustatyta, kad neatitikimai neištaisyti, išskyrus tik tai, kad Savivaldybės tarybos 2016-01-28 sprendimu Nr. 1-8 buvo patvirtintas Panevėžio miesto savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašas.

2. Įstaigos, nesivadovaudamos Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo¹⁷ 6 str. 2 p. nuostata, į buhalterinę apskaitą neįtraukė faktiškai valdomo turto:

- „*Ažuolo*“ progimnazija neapskaitė statinių – Amfiteatro ir stadiono, todėl negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnių *A.II.3 Infrastruktūros ir kiti statiniai* ir *D Finansavimo sumos* 3,9 tūkst. Eur sumų teisingumo;

- „*Šviesos*“ specialiojo ugdymo centras neapskaitė statinių – asfaltuotos kiemo aikštelės su krepšinio lenta, teritoriją juosiančios metalinės tvoros su betonuotu pamatu bei trejų metalinių vartų, todėl negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnių *A.II.3 Infrastruktūros ir kiti statiniai* ir *D Finansavimo sumos* 16,8 tūkst. Eur sumų teisingumo.

3. *Jaunimo mokykla*, nesivadovaudama 12-ojo VSAFAS¹⁸ nuostatomis, kiemo statinius – aikštelę, kiemo aptvėrimą, kurie suformuoti kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai ir kuriems suteiktas unikalus numeris, klaidingai apskaitė nekilnojamųjų kultūros vertybių sąskaitoje kartu su pastatu kaip vieną turto vienetą, todėl negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsniuose *A.II.3 Infrastruktūros ir kiti statiniai* ir *D Finansavimo sumos* nulinės vertės teisingumo.

Dėl nekilnojamųjų kultūros vertybių apskaitos

Pastatų – kultūros vertybių apskaita tvarkyta nesivadovaujant 12-ojo VSAFAS¹⁹ nuostatomis:

- *Jaunimo mokykla* apskaitė kultūros vertybę netaikydama tikrosios vertės metodo, t. y. neįvertino tikrąja verte, neskaiciavo tikrosios vertės pokyčių, todėl negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsniuose *A.II.4 Nekilnojamosios kultūros vertybės* 0,03 tūkst. Eur ir *F.II.1 Tikrosios vertės rezervas* nurodytos nulinės vertės teisingumo;

- „*Šviesos*“ specialiojo ugdymo centras pastatui – mokyklai iki jo pripažinimo kultūros vertybe klaidingai skaičiavo nusidėvėjimą ir pirminio pripažinimo kultūros vertybe metu nustatė mažesnę įsigijimo savikainą, todėl Finansinės būklės ataskaitos straipsniai *F.II.1 Tikrosios vertės rezervas* ir finansavimo sumų *D.II. Iš savivaldybės biudžeto* sumažinti 0,8 tūkst. Eur.

Dėl biuro įrangos apskaitos

„*Ažuolo*“ progimnazija, nesivadovaudama 12-ojo VSAFAS²⁰ nuostatomis, pavogto turto (nešiojamojo kompiuterio) neperkėlė į nebalansinę sąskaitą ir buhalterinėje apskaitoje neužregistravo išieškotinos sumos už padarytą žalą, todėl Finansinės būklės ataskaitos straipsnis *A.II.8 Baldai ir biuro įranga* padidintas 0,5 tūkst. Eur ir ta pačia suma straipsnis *C.III.6 Kitos gautinos sumos* sumažintas.

Dėl nebaigtos statybos apskaitos

¹⁶ 2014 m. liepos 15 d. ataskaita Nr. SAA-1.

¹⁷ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymu Nr. 1K-174 patvirtintas 12-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Ilgalaikis materialusis turtas“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁹ Ten pat.

²⁰ Ten pat.

Savivaldybės administracijoje nebaigtos statybos apskaita tvarkoma nesivadovaujant 12-ojo VSAFAS nuostatomis:

- V. Alanto gatvės tęsinio I etapo statybos projekto metu įsigyto turto vertė nebuvo padidinta techninio projekto 11,6 tūkst. Eur verte, kaip to reikalauja 17 p. nuostatos, todėl Finansinės būklės ataskaitos straipsnis *A.II.10 Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai* padidintas 11,6 tūkst. Eur, o straipsnis *A.II.3 Infrastruktūros ir kiti statiniai* atitinkamai sumažintas;

- baigus Dailės galerijos pastato statybą, darbų verte, kuri buvo apskaitoma nebaigtos statybos sąskaitoje, nebuvo padidinta ilgalaikio turto įsigijimo savikaina, todėl Finansinės būklės ataskaitos straipsnis *A.II.10 Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai* padidintas 868,2 tūkst. Eur, o straipsnis *A.II.2 Pastatai* atitinkamai sumažintas;

- 2015 metais ir ankstesniais metais ne visais atvejais buvo vertinamas ilgalaikio materialiojo turto (nebaigtos statybos), apskaitomo įsigijimo savikaina, nuvertėjimas²¹, nors jo vertė nesikeičia jau kelerius metus bei statybos darbai nenumatomi Savivaldybės socialinės ir ekonominės plėtros programose:

- Gėlainių, Uliūnų gatvių remonto projektas (įsigijimo vertė 39,9 tūkst. Eur, įsigytas 2006 metais);

- V. Alanto gatvės remonto darbai (įsigijimo vertė 105,2 tūkst. Eur, nuo 2006 metų darbai nebuvo vykdomi);

- Pušaloto gatvės dalies rekonstravimo techninis projektas (įsigijimo vertė 6,2 tūkst. Eur, įsigytas 2012 metais);

- Stetiškių gatvės dalies rekonstravimo techninis projektas (įsigijimo vertė 5,9 tūkst. Eur, įsigytas 2012 metais);

- Paplūdimio statybos prie Nevėžio užtvankos techninis projektas (įsigijimo vertė 6,5 tūkst. Eur, įsigytas 2013 metais).

Dėl šių neatitikimų negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnių *A.II.10 Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai* ir *D Finansavimo sumos* sumų 163,7 tūkst. Eur teisingumo.

Vykdam V. Alanto gatvės tęsinio I etapo statybos užbaigimo procedūras paaiškėjo, kad buitinių nuotekų tinklų dalys – 20,7 tūkst. Eur verte apskaitomos nebaigtos statybos sąskaitoje, 2007 metais buvo įrengtos pagal Savivaldybės administracijos V. Alanto gatvės techninį projektą, tačiau Nekilnojamojo turto registre buvo užregistruotos kaip UAB „Aukštaitijos vandenys“ nuosavybė pagal bendrovės vykdytą Panevėžio nuotekų ir vandentiekio tinklų plėtros projektą. Kilus teisminiam ginčui dėl turto nuosavybės, buvo sutarta pasirašyti taikos sutartį tarp AB „Panevėžio keliai“, UAB „Aukštaitijos vandenys“, AB „Panevėžio statybos trestas“ filialo „Gerbusta“ ir Savivaldybės administracijos, tačiau Panevėžio miesto apylinkės teismas prašymą dėl taikos sutarties patvirtinimo atmetė (plačiau – III dalyje). Iki audito pabaigos klausimas dėl nuotekų tinklų įrengimo nebuvo išspręstas.

Dėl nurodytų neatitikimų, negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnių *A.II.10 Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai* ir *D Finansavimo sumos* likučių 20,7 tūkst. Eur teisingumo.

Biologinio turto srityje

Negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnio *B. Biologinis turtas* likučio 53,8 tūkst. Eur teisingumo, kurį sudaro Savivaldybės administracijos 51,3 tūkst. Eur ir Panevėžio gamtos mokyklos 2,5 tūkst. Eur biologinio turto likučiai, nes:

1. Savivaldybės administracija, siekdama suvienodinti Savivaldybės apskaitą, 2013 metais paruošė ir pateikė viešojo sektoriaus subjektams *Buhalterinės apskaitos vadovą* ir nurodė jį patvirtinti

²¹ Nuolat veikianti turto ir įsipareigojimų vertinimo komisija ir jos nuostatai patvirtinti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-06-18 įsakymu Nr. A-540.

įstaigos vadovo įsakymu. Apskaitos vadovo 3 priedo Biologinio turto apskaitos tvarkos apraše nustatyti ne žemės ūkio paskirties augalų ir gyvūnų priskyrimo biologinio turto vienetai pripažinimo kriterijai, tačiau *neapibrėžta, kas laikoma biologinio turto vienetu*. Be to, *Savivaldybė nėra patvirtinusi biologinio turto vertinimo taisyklių (metodikos)*.

Biologinio turto vieneto sąvoka apibrėžta tik Savivaldybės administracijos patvirtintame apskaitos vadove. Visų viešojo sektoriaus subjektų, išskyrus Savivaldybės administraciją ir Panevėžio gamtos mokyklą, Finansinės būklės ataskaitos straipsnio *B Biologinis turtas* likučiai lygūs 0.

2. Išanalizavus teisės aktus, aktualius biologinio turto registravimui ir apskaitai, nėra aišku ar želdynai, kuriuos Savivaldybės administracija tvarko, prižiūri ir kurie auga valstybės žemėje, arba žemėje, kuri Savivaldybei yra perduota pagal panaudos sutartį ir atitinka Savivaldybės administracijos Biologinio turto apskaitos tvarkoje²² apibrėžtą biologinio turto vieneto sąvoką, turėtų būti apskaitomi biologiniame turte.

Savivaldybės želdynų ir želdinių 2008 metais atlikto inventorizavimo (vadovaujantis Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklėmis²³) duomenimis, Panevėžio mieste yra 46 -ių pavadinimų želdynų (parkų ir skverų).

Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo²⁴ 6 str. 26 p., savarankiškos savivaldybių funkcijos yra savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsauga, tvarkymas ir kūrimas, inventorizacijos, apskaitos, atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastrinių matavimų ir įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą organizavimas ir stebėseną.

Faktiškai Savivaldybės administracija yra sudariusi sutartį²⁵ su UAB „Panevėžio gatvės“ dėl 24-ių pavadinimų želdynų (parkų ir skverų) priežiūros.

Iš 46-ių pavadinimų želdynų 2015 metams atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastriniai matavimai atlikti tik Kultūros ir poilsio parko (Savivaldybei nuosavybės teise priklausančioje žemėje) ir 2-jų želdynų – Velžio parko ir Sporto rūmų skvero (augančių valstybinėje žemėje, kuri Savivaldybei perduota pagal panaudos sutartis). Šie želdynai apskaityti Savivaldybės administracijos apskaitoje. Kitų želdynų žemės sklypų kadastriniai matavimai neatlikti.

Dėl aukščiau išdėstytų dalykų, negalime patvirtinti konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje straipsnių *B Biologinis turtas* ir *D Finansavimo sumos* 53,8 tūkst. Eur likučių teisingumo.

Trumpalaikio turto srityje

Savivaldybės administracija nesivadovavo 12-ojo VSAFAS nuostatomis ir Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintais²⁶ Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominiais normatyvais, todėl klaidingai apskaičiavo ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, savikainą:

- du atskirus turto vienetus – dalį pastato ir kiemo statinį–kaminą, kurie Savivaldybės tarybos sprendimu²⁷ buvo patvirtinti Viešajame aukcione parduodamo nekilnojamojo turto daiktų sąrašė iki turto perkėlimo į *Ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti*, sąskaitą, apskaitė kaip vieną,
- kiemo statinį–kaminą, priskirtiną *Infrastruktūros ir kitų statinių* turto grupei, klaidingai priskyrė *Pastatų* turto grupei,
- šiam turtui taikė klaidingą nusidėvėjimo normatyvą.

²² Savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-03-12 įsakymu Nr. A-210 patvirtinto Apskaitos vadovo 3 priedas Biologinio turto apskaitos tvarkos aprašas.

²³ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008-01-08 įsakymas Nr. D1-5 „Dėl želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“.

²⁴ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 26 str. 1 d.

²⁵ 2013-12-18 Panevėžio miesto infrastruktūros objektų priežiūros paslaugų ir remonto darbų sutartis Nr. 22-1297.

²⁶ Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai: 2010-02-22 Nr. A-146, 2014-02-12 Nr. A-109.

²⁷ Savivaldybės tarybos 2014-11-24 sprendimas Nr. 1-339.

Dėl nurodytų neatitikimų, negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnių *C.I.5 Ilgalaikis materialusis ir biologinis turtas, skirtas parduoti* ir finansavimo sumų *D.I Iš valstybės biudžeto* 577,3 tūkst. Eur sumų teisingumo.

Isipareigojimų srityje

Savivaldybės administracija nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų Inventorizacijos taisyklių²⁸ nuostata, nurodančia inventorizuoti isipareigojimus, ir neinventorizavo mokėtinų socialinių išmokų (fiziniams asmenimis) 973,2 tūkst. Eur sumos ir Sukauptų mokėtinų sumų – 143,9 tūkst. Eur, kurios apskaitomos Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus buhalterijoje. Dėl to, pažeidžiant Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo²⁹ 19 str. 9 d. nuostatą, nurodančią apskaitos duomenis pagrįsti turto ir isipareigojimų inventorizacijos duomenimis, šių sumų nepagrindė inventorizacijos duomenimis. Negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos isipareigojimų straipsnių *E.II.7 Mokėtinios socialinės išmokos* 973,2 tūkst. Eur ir *E.II.11 Sukauptos mokėtinios sumos* 143,9 tūkst. Eur ir atitinkamai turto straipsnių *C.III.5 Sukauptos gautinos sumos* 973,2 tūkst. Eur ir *C.III.6 Kitų gautinų sumų* 143,9 tūkst. Eur sumų teisingumo.

Pajamų srityje

Bendrabučius valdančios įstaigos – Kūno kultūros ir sporto centras ir „Šviesos“ specialiojo ugdymo centras, apgyvendinimo paslaugas vykdė nesivadovaudamos teisės aktų nuostatomis, netinkamai vykdė apgyvendinimo paslaugų apskaitą, dėl to negalėjome nustatyti suteiktų paslaugų apimties. Nustatėme riziką, kad dalis paslaugų teikta nemokamai ar mažesne negu Savivaldybės tarybos nustatyta kaina (plačiau – III d. 2 p. 4 pastebėjimas).

Dėl to:

- *Kūno kultūros ir sporto centre* negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos grynojo turto straipsnio *F.IV.1 Einamųjų metų perviršis ar deficitas* ir Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnio *A.III.1 Pagrindinės veiklos kitos pajamos* 47,7 tūkst. Eur sumų teisingumo;

- „Šviesos“ specialiojo ugdymo centre negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos grynojo turto straipsnių *F.IV.1 Einamųjų metų perviršis ar deficitas* ir Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnio *A.III.1 Pagrindinės veiklos kitos pajamos* 3,1 tūkst. Eur sumų teisingumo.

Dėl nustatytų neatitikimų, negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos grynojo turto straipsnių *F.IV.1 Einamųjų metų perviršis ar deficitas* ir Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnio *A.III.1 Pagrindinės veiklos kitos pajamos* 50,8 tūkst. Eur sumų teisingumo.

Darbo užmokesčio srityje

1. Nesivadovaujant 24-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto (VSAFAS)³⁰ 16 p., 2-ojo VSAFAS³¹ 5 p. bei 3-ojo VSAFAS³² 5 p. nuostatomis, neteisingai apskaičiuotos atostogų kaupimų sumos darbuotojams, dėl to:

²⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 (su vėlesniais pakeitimais).

²⁹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais).

³⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymu Nr. 1K-432 patvirtintas 24-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Su darbo santykiais susijusios išmokos“ (su vėlesniais pakeitimais).

³¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymu Nr. 1K-378 patvirtintas 2-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Finansinės būklės ataskaita“ (su vėlesniais pakeitimais).

³² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymu Nr. 1K-379 patvirtintas 3-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Veiklos rezultatų ataskaita“ (su vėlesniais pakeitimais).

„Ažuolo“ progimnazijos Finansinės būklės ataskaitos straipsniuose *C.III.5 Sukaustos gautinos sumos ir E.II.11 Sukaustos mokėtinos sumos* bei Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniuose *A.I Finansavimo pajamos ir B.I Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos* nurodyta 0,3 tūkst. Eur mažiau;

„Saulėtekio“ progimnazijos Finansinės būklės ataskaitos straipsniuose *C.III.5 Sukaustos gautinos sumos ir E.II.11 Sukaustos mokėtinos sumos* bei Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniuose *A.I Finansavimo pajamos ir B.I Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos* nurodyta 2,1 tūkst. Eur mažiau;

Juozo Miltinio gimnazijos Finansinės būklės ataskaitos straipsniuose *C.III.5 Sukaustos gautinos sumos ir E.II.11 Sukaustos mokėtinos sumos* bei Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniuose *A.I Finansavimo pajamos ir B.I Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos* nurodyta 0,1 tūkst. Eur mažiau.

2. Savivaldybės tarybos veiklos reglamente³³ nėra reglamentuotas darbo užmokesčio, mokamo tarybos nariams už atliekamas tarybos nario pareigas, vienos valandos atlyginimo įkainio skaičiavimas. Dėl neaiškaus tarybos narių atlyginimo už darbą teisinio reglamentavimo, negalime patvirtinti *Savivaldybės administracijos* Finansinės būklės ataskaitos straipsnių *C.III.5 Sukaustos gautinos sumos ir E.II.11 Sukaustos mokėtinos sumos* 13,5 tūkst. Eur bei Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniuose *A.I Finansavimo pajamos ir B.I Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos* 149,3 tūkst. Eur sumų teisingumo.

³³Savivaldybės tarybos 2013-05-30 sprendimu Nr. 1-157 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinto Panevėžio miesto savivaldybės tarybos veiklos reglamento 252–264 p. ir Savivaldybės tarybos 2015-03-26 sprendimu Nr. 1-44 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinto Panevėžio miesto savivaldybės tarybos veiklos reglamento 223, 234 p.

II DALIS. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMAS

1. Savivaldybės biudžeto pajamos

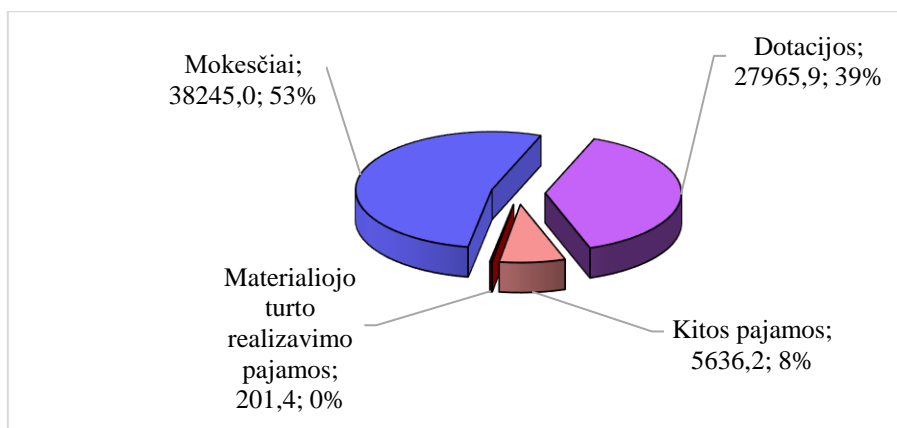
Savivaldybės 2015 metų biudžeto patikslintas pajamų planas sudarė 70444,8 tūkst. Eur. Pajamų surinkimo planas įvykdytas 102,3 proc. – gauta 72048,4 tūkst. Eur.

Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyriaus aiškinamajame rašte atskleista išsami informacija apie Savivaldybės 2015 metų biudžeto pajamų planą, jo tikslinimą, pajamų surinkimą – neįvykdytus pajamų planus pagal pajamų rūšis ir viršplanines pajamas.

Savivaldybės taryba patvirtino³⁴ Savivaldybės 2015 metų biudžeto pajamų planą – 65161,8 tūkst. Eur. Vėlesniais Savivaldybės tarybos sprendimais Savivaldybės 2015 metų biudžeto pajamų planas buvo tikslintas šešis kartus³⁵ ir padidintas 5283,0 tūkst. Eur. Patikslintas Savivaldybės 2015 metų biudžeto pajamų planas sudarė 70444,8 tūkst. Eur.

Faktiškai į Savivaldybės biudžetą 2015 metais gauta 72048,4 tūkst. Eur pajamų, arba 1603,7 tūkst. Eur (2,3 proc.) daugiau, negu planuota.

Didžiausią 2015 metų Savivaldybės biudžeto pajamų dalį, kaip ir 2014 metais, sudarė mokesčiai (53,1 proc.) ir dotacijos (38,8 proc.). 2015 metais lyginant su 2014 metais padidėjo pajamos iš mokesčių 19 proc., dotacijų 5,5 proc.

1 pav. Savivaldybės 2015 metais gautų biudžeto pajamų struktūra (tūkst. Eur, proc.)

³⁴ Savivaldybės tarybos 2015-02-23 sprendimas Nr. 1-22.

³⁵ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2015-03-26 Nr. 1-45, 2015-05-29 Nr. 1-120, 2015-08-27 Nr. 1-223, 2015-10-22 Nr. 1-270, 2015-11-26 Nr. 1-298, 2015-12-22 Nr. 1-333.

2. Savivaldybės biudžeto išlaidos

2.1. Asignavimų panaudojimas

Savivaldybės 2015 metų biudžeto patikslintas išlaidų planas sudarė 71948,0 tūkst. Eur. Per metus panaudota 70331,7 tūkst. Eur (97,8 proc.), arba 1616,3 tūkst. Eur mažiau nei planuota 2015 metų biudžete, ir 1081,3 tūkst. Eur 2014 metų nepanaudotų biudžeto lėšų likutis. Visos 2015 metų išlaidos sudarė 71413,0 tūkst. Eur.

Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyriaus aiškinamajame rašte atskleista išsami informacija apie Savivaldybės 2015 metų biudžeto išlaidų planą, jo tikslinimą, biudžeto išlaidas pagal socialinės ir ekonominės plėtros programas, funkcinę bei ekonominę klasifikaciją.

Savivaldybės taryba patvirtino³⁶ Savivaldybės 2015 metų biudžetą – 66085,0 tūkst. Eur asignavimų išlaidoms, turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti. Savivaldybės biudžetas per metus buvo tikslintas 6 kartus³⁷. Savivaldybės biudžeto asignavimai buvo padidinti 5863,0 tūkst. Eur ir patikslintas asignavimų planas sudarė 71948,0 tūkst. Eur.

Iš viso per metus panaudota 71413,0 tūkst. Eur, iš jų 1081,3 tūkst. Eur – 2014 metų Savivaldybės nepanaudotų biudžeto lėšų likutis (1 lentelė).

1 lentelė

Savivaldybės biudžeto asignavimai

Rodikliai	Duomenys, tūkst. Eur				
	2014 m. vykdymas	2015 m. patikslintas asignavimų planas	2015 m. vykdymas		
			Iš viso:	2014 m. likučiai	2015 m. asignavimai
Bendra asignavimų suma	68227,6	71948,0	71413,0	1081,3	70331,7
išlaidoms	59931,6	65498,9	65606,6	1049,8	64556,8
<i>iš jų darbo užmokesčiui</i>	29213,5	30682,9	30625,0	6,2	30618,8
turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti	8296,0	6449,1	5806,4	31,5	5774,9
<i>iš jų finansiniams įsipareigojimams vykdyti</i>	5396,2	2367,6	2367,5		2367,5

Iš 2015 metais panaudotų asignavimų (su likučiu), asignavimai išlaidoms sudarė 91,9 proc., turtui įsigyti ir paskoloms gražinti – 8,1 proc. Darbo užmokesčiui panaudoti asignavimai sudarė 42,9 proc. visu 2015 metų biudžeto išlaidų.

Savivaldybės 2015 metų biudžeto išlaidos su 2014 metais nepanaudotu biudžeto lėšų likučiu buvo 71413,0 tūkst. Eur ir tai sudarė 3185,4 tūkst. Eur, arba 4,7 proc. daugiau nei 2014 metais (68227,6 tūkst. Eur).

³⁶ Savivaldybės tarybos 2015-02-23 sprendimas Nr. 1-22.

³⁷ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2015-03-26 Nr. 1-45, 2015-05-29 Nr. 1-120, 2015-08-27 Nr. 1-223, 2015-10-22 Nr. 1-270, 2015-11-26 Nr. 1-298, 2015-12-22 Nr. 1-333.

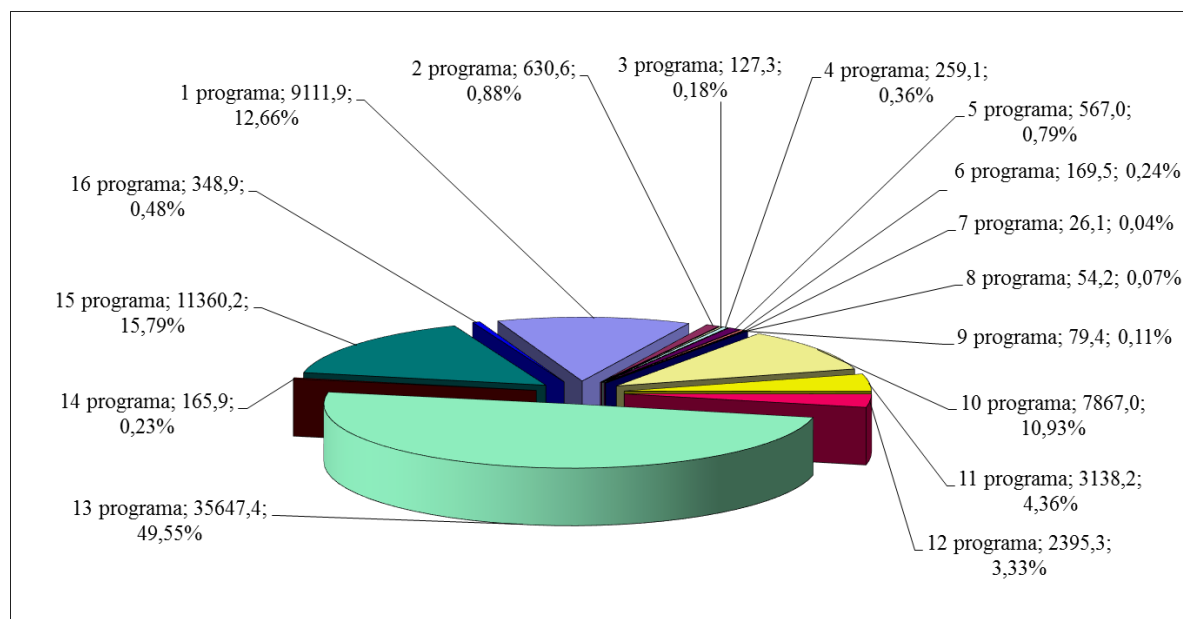
2.1.1. Socialinės ir ekonominės plėtros programoms vykdyti

2015 metais 16-ai socialinės ir ekonominės plėtros programų finansuoti, įskaitant patikslinimus, skirta 71948,0 tūkst. Eur. Didžiausia Savivaldybės biudžeto asignavimų dalis – 49,5 proc., skirta Švietimo ir ugdymo programai, 15,8 proc. – Socialinės paramos įgyvendinimo programai. Kitoms programoms Savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti nuo 0,1 proc. iki 12,7 proc.

Programoms finansuoti panaudota 71413 tūkst. Eur, iš jų 1081,3 tūkst. Eur 2014 metų nepanaudotų biudžeto lėšų likučių.

Savivaldybės biudžeto asignavimai (71948 tūkst. Eur, įskaitant patikslinimus) skirti 16-ai programų vykdyti. Savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti 78-iems asignavimų valdytojams: Savivaldybės administracijai, jos padaliniams, biudžetinėms įstaigoms.

Didžiausia Savivaldybės biudžeto asignavimų dalis – 35647,4 tūkst. Eur, arba 49,5 proc. visų asignavimų skirta Švietimo ir ugdymo programai. Duomenys apie Savivaldybės 2015 metų biudžeto asignavimų paskirstymą pagal programas (įskaitant patikslinimus) pateikti 2 paveiksle.

1 programa – Savivaldybės valdymo

2 programa – Turizmo skatinimo ir vystymo

3 programa – Urbanistinės plėtros

4 programa – Aplinkos apsaugos rėmimo specialioji

5 programa – Ekonominės plėtros ir užimtumo skatinimo

6 programa – Savivaldybės turto valdymo

7 programa – Būsto programa

8 programa – Rinkodaros ir viešųjų ryšių

9 programa – Informacinės visuomenės plėtros

10 programa – Miesto infrastruktūros objektų plėtros, modernizavimo ir priežiūros

11 programa – Kultūros ir meno

12 programa – Kūno kultūros ir sporto

13 programa – Švietimo ir ugdymo

14 programa – Visuomenės iniciatyvų skatinimo ir saugumo užtikrinimo

15 programa – Socialinės paramos įgyvendinimo

16 programa – Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji

2 pav. Savivaldybės 2015 metų biudžeto asignavimų paskirstymas (įskaitant patikslinimus) pagal socialinės ir ekonominės plėtros programas, tūkst. Eur, proc.

Savivaldybės administracija vykde visas programas – viena ar su kitais asignavimų valdytojais.

Daugiausia asignavimų valdytojų vykde šias programas:

- Švietimo ir ugdymo programą – 59 asignavimų valdytojais;
- Ekonominės plėtros ir užimtumo skatinimo programą – 28 asignavimų valdytojais;
- Kultūros ir meno programą – 9 asignavimų valdytojais.

2015 metais 16-ai programų finansuoti panaudota 71413,0 tūkst. Eur, iš jų 1081,3 tūkst. Eur 2014 metų nepanaudotų biudžeto lėšų likutis.

Dvi Savivaldybės biudžeto programos buvo finansuotos nuo 0,3 iki 3,3 proc. daugiau nei planuota patikslintame biudžete, 12 programų finansuotos nuo 0,2 iki 23,4 proc. mažiau, viena programa finansuota tiek, kiek buvo suplanuota.

2.1.2. Pagal funkcinę ir ekonominę klasifikaciją

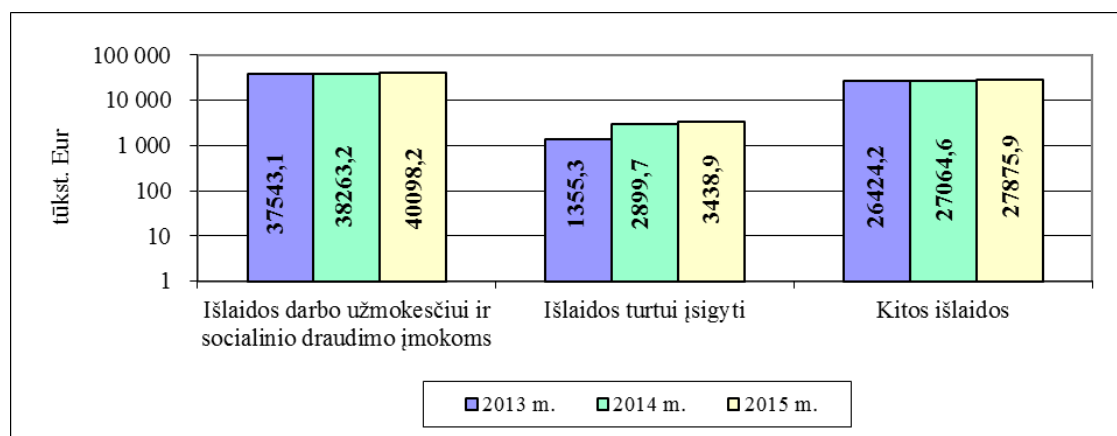
Pagal funkcinę klasifikaciją didžiausią panaudotų Savivaldybės 2015 metų biudžeto asignavimų dalį sudarė asignavimai švietimui – 36893,1 tūkst. Eur, arba 51,6 proc. visų išlaidų.

Pagal ekonominę klasifikaciją didžiausią Savivaldybės 2015 metų biudžeto išlaidų dalį sudarė išlaidos darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms – 40098,2 tūkst. Eur, arba 56,2 proc. visų išlaidų. Lyginant su 2014 metais, 2015 metais darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidos padidėjo 4,8 proc.

Pagal *funkcinę klasifikaciją* didžiausią Savivaldybės biudžeto išlaidų dalį sudarė išlaidos švietimui – 36893,1 tūkst. Eur (patikslintas 37096,9 tūkst. Eur planas įvykdytas 99,5 proc.), arba sudarė 51,6 proc. visų išlaidų.

Pagal *ekonominę klasifikaciją* didžiausią Savivaldybės 2015 metų biudžeto išlaidų dalį sudarė išlaidos darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms – 40098,2 tūkst. Eur, arba 56,2 proc. visų išlaidų, kurios, lyginant su 2014 metais, padidėjo 4,8 proc.

2013–2015 metų laikotarpiu Savivaldybės išlaidų turtui įsigyti dalis bendrose išlaidose sudarė nuo 2,1 proc. iki 4,8 proc. (3 paveikslas).

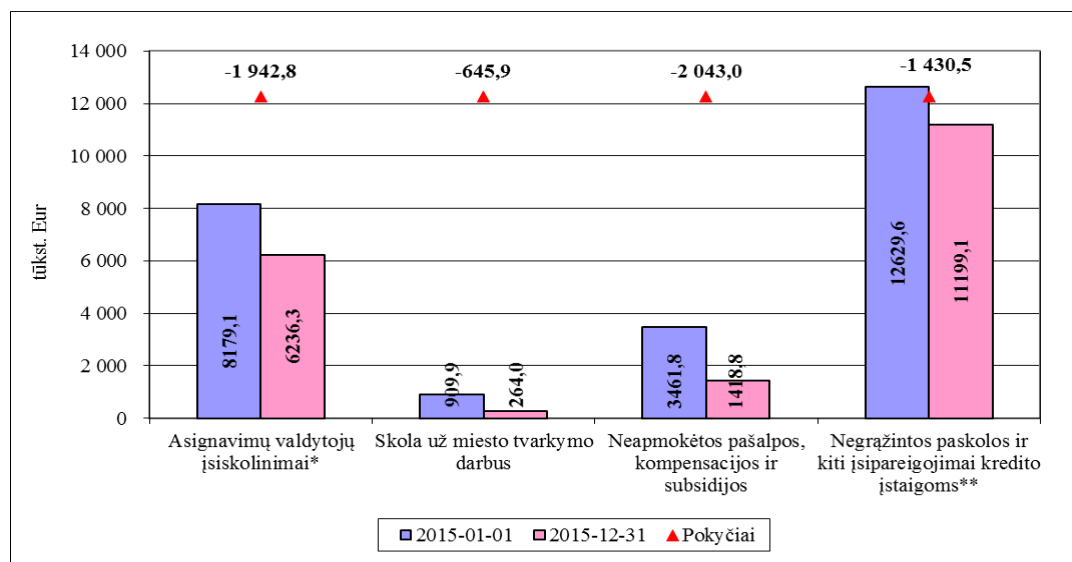
3 pav. Savivaldybės 2013–2015 metų biudžeto išlaidų analizė pagal ekonominę klasifikaciją, tūkst. Eur

3. Savivaldybės skolos ir skoliniai įsipareigojimai

3.1. Skolų ir skolinių įsipareigojimų būklė ir pokyčiai

Savivaldybės skolos ir skoliniai įsipareigojimai 2015-12-31 sudarė 19118,2 tūkst. Eur, lyginant su 2015-01-01, sumažėjo 6062,2 tūkst. Eur, arba 24,1 proc.

Savivaldybės skolų ir skolinių įsipareigojimų pasikeitimas per 2015 metus pateiktas 4 paveiksle.

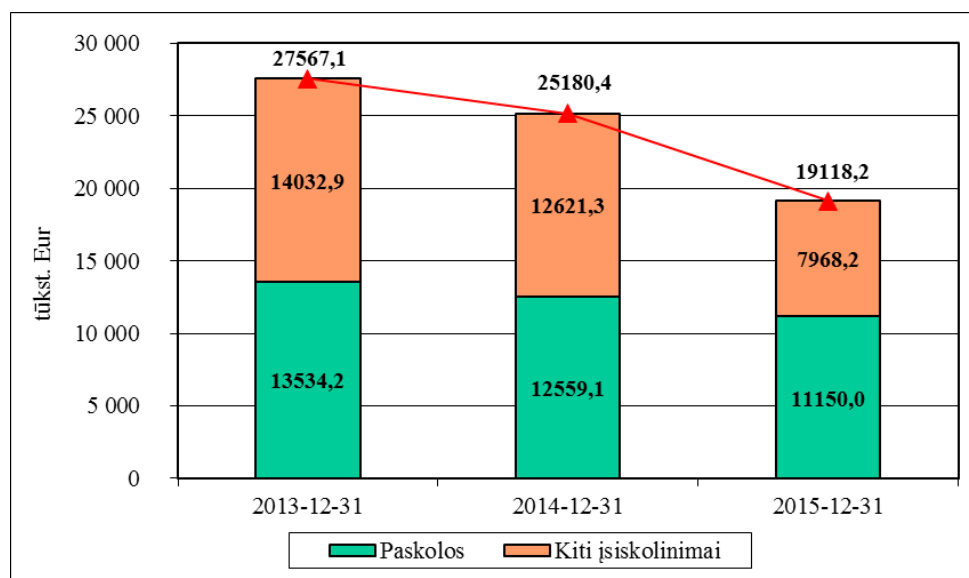
* – asignavimų valdytojų įsiskolinimus sudaro įsiskolinimai už darbo užmokestį ir socialinį draudimą, prekes ir paslaugas (be skolų už miesto tvarkymo darbus), palūkanos, turto įsigijimo išlaidos (be mokėtinų sumų pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis) ir kitos išlaidos.

** – negrąžintas paskolas ir kitus įsipareigojimus kredito įstaigoms sudaro negrąžintos paskolos ir mokėtinos sumos pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis.

4 pav. Savivaldybės skolų ir skolinių įsipareigojimų pasikeitimas per 2015 metus, tūkst. Eur

Savivaldybės biudžeto mokėtinos sumos 2015-12-31 sudarė 19118,2 tūkst. Eur, iš jų didžiausios buvo: paskolos 11150,0 tūkst. Eur, įsiskolinimas už komunalines paslaugas 5313,3 tūkst. Eur, socialinė parama pinigais 991,2 tūkst. Eur, įsiskolinimas už darbo užmokestį ir socialinį draudimą 767,4 tūkst. Eur bei įsiskolinimas už miesto tvarkymo darbus 264,0 tūkst. Eur.

Savivaldybės skolų ir skolinių įsipareigojimų pasikeitimas per pastaruosius 3 metus pateiktas 5 paveiksle.

5 pav. Savivaldybės skolų ir skolinių įsipareigojimų dydžiai 2013–2015 metais, tūkst. Eur

3.2. Skolinimosi limitai

Savivaldybės skolinimosi ir skolos limitai – Savivaldybės skolos, metinio grynojo skolinimosi ir garantijų, nustatyti 2015 metų Rodiklių įstatyme, neviršyti.

Pagal 2015 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo³⁸ (toliau – Rodiklių įstatymas) 11 str. 1 d. nuostatas, savivaldybių skolinimosi ir skolos limitai skaičiuojami nuo šio įstatymo 7 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir šio įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos. Minėtuose prieduose Savivaldybei nustatyti rodikliai: 7 priede nurodytos prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos – 35097,4 tūkst. Eur, 6 priede nurodyta valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacija Savivaldybės biudžetui – 739,4 tūkst. Eur. Rodiklis, pagal kurį skaičiuojami skolinimosi ir skolos limitai (toliau – *Skolinimosi rodiklis*), sudaro 35836,8 tūkst. Eur.

Rodiklių įstatymo 11 str. 4 d. nustatyti savivaldybių skolinimosi ribojimai: savivaldybė gali skolintis, jeigu jos pradelsti įsiskolinimai už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes, palyginti su 2015 m. sausio 1 d. pradelstu įsiskolinimu, nuolat mažėjo. Savivaldybės pradelstas įsiskolinimas 2015 m. sausio 1 d. sudarė 1198,8 tūkst. Eur, gruodžio 31 d. – 416,1 tūkst. Eur.

1. Savivaldybės skola, į kurią įskaitomi visi savivaldybės priiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pasirašius paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, negali viršyti 70 proc. Skolinimosi rodiklio, t. y. 25085,7 tūkst. Eur.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai, skaičiuojami į skolos limitą, 2015-12-31 buvo 11743,5 tūkst. Eur, arba sudarė 32,8 proc. Skolinimosi rodiklio. Iš jų:

1. Savivaldybės pagal pasirašytas ilgalaikių paskolų sutartis su kredito įstaigomis paimtų ir negrąžintų paskolų likutis buvo 11150,0 tūkst. Eur;

³⁸ Lietuvos Respublikos 2015 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2014-12-11 Nr. XII-1408.

2. Savivaldybės pagal pasirašytas ilgalaikių paskolų sutartis su kredito įstaigomis nepaimtas paskolų likutis buvo 544,4 tūkst. Eur, iš jų:

- pagal 2014-07-02 sutartį iš 620,0 tūkst. Eur paskolos nepaimtas likutis – 232,3 tūkst. Eur (paskolos paėmimo terminas – 2016-03-01),
- pagal 2015-08-21 sutartį iš 580,0 tūkst. Eur paskolos nepaimtas likutis – 312,1 tūkst. Eur (paskolos paėmimo terminas – 2016-09-01);

3. kiti įsipareigojimai (lizingas) – 49,1 tūkst. Eur.

Savivaldybės, kurių skola sudaro daugiau kaip 40 proc. Skolinimosi rodiklio, 2015 metais galėjo skolintis tik projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti ir paimtoms paskoloms grąžinti. 2015 metais Savivaldybės 40 proc. Skolinimosi rodiklio yra 14334,7 tūkst. Eur.

2. Metinio Savivaldybės grynojo skolinimosi suma, į kuri įskaitomi einamaisiais biudžetiniai metai savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pasirašius paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, atėmus einamaisiais biudžetiniai metai pagal šiuos įsipareigojimus grąžintas lėšas, negali viršyti 15 proc. Skolinimosi rodiklio, t. y. 5375,5 tūkst. Eur.

Pagal Savivaldybės administracijos su kredito įstaigomis sudarytas sutartis, 2015 metais:

- paimta paskolų suma – 958,4 tūkst. Eur,
- grąžinta paskolų ir vykdyti kiti įsipareigojimai – 2388,9 tūkst. Eur, iš jų: ilgalaikių paskolų – 2367,5 tūkst. Eur, lizingo (finansinės nuomos) įmokų – 21,4 tūkst. Eur.

Metinis Savivaldybės grynojo skolinimosi limitas neviršytas.

3. Savivaldybės garantijų limitas, į kuri įskaitomi savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas, negali viršyti 10 proc. Skolinimosi rodiklio, t. y. 3583,7 tūkst. Eur.

UAB „Aukštaitijos vandenys“ paimtos ilgalaikės paskolos, dėl kurios grąžinimo Savivaldybė suteikė garantiją, likutis 2015-12-31 sudarė 1930,2 tūkst. Eur. Savivaldybės garantijų limitas neviršytas.

3.3. Skolos reikalavimo teisių perleidimas

Savivaldybės įsipareigojimai pagal 2014 ir ankstesnių metų Savivaldybės skolos reikalavimo teisių perleidimo sutartis 2015-12-31 sudarė 5570,2 tūkst. Eur, iš jų 4489,1 tūkst. Eur už suteiktas šilumos energijos ir 1081,1 tūkst. Eur už lengvatinio keleivių vežimo paslaugas. 2015 metais reikalavimo teisių perleidimo sutarčių nebuvo pasirašyta.

Pasikeitus Savivaldybių skolinimosi taisyklėms, Savivaldybei sudarant naujas skolos reikalavimų teisių perleidimo sutartis, jos turėtų įtakos Savivaldybės skolinimosi galimybėms, nes įsipareigojimai pagal tokias sutartis turės būtų įskaičiuojami į skolinimosi limitus.

Pagal 2012–2014 metais pasirašytas skolos reikalavimo teisių perleidimo sutartis, Savivaldybės tarybai sutikus³⁹, Savivaldybės skolos už suteiktas paslaugas AB „Panevėžio energija“ ir UAB „Panevėžio autobusų parkas“ buvo perduotos bankui. 2015-01-01 skola bankui sudarė 8621,0 tūkst. Eur (atitinkamai AB „Panevėžio energija“ 6217,2 tūkst. Eur ir UAB „Panevėžio autobusų parkas“ – 2403,8 tūkst. Eur). Per

³⁹ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2013-05-30 sprendimas Nr. 1-158, 2012-03-16 sprendimas Nr. 1-77, 2013-05-30 sprendimas Nr. 1-159, 2014-02-24 sprendimas Nr. 1-48, 2014-08-28 sprendimas Nr. 1-221.

metus Savivaldybė bankui grąžino 3050,8 tūkst. Eur (atitinkamai 1728,1 tūkst. Eur ir 1322,7 tūkst. Eur) skolos bei sumokėjo 260,3 tūkst. Eur (atitinkamai 218,7 tūkst. Eur ir 41,6 tūkst. Eur) palūkanų.

Iš viso 2015-12-31 AB „Panevėžio energija“ ir UAB „Panevėžio autobusų parkas“ perduotų ir negrąžintų skolų pagal reikalavimo teisių perleidimo sutartis įsiskolinimų suma sudarė 5570,2 tūkst. Eur.

Nuo 2015 m. kovo 17 d. įsigaliojo Savivaldybių skolinimosi taisyklių pakeitimai⁴⁰, pagal kuriuos į kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus įskaitomi savivaldybės kontroliuojamų bendrovių ir savivaldybės įmonių sudaryti susitarimai dėl savivaldybės kreditorinių įsiskolinimų perleidimo naujiems kreditoriams – tai yra kreditorinio reikalavimo perleidimo sutartys, kai kreditorius perleidžia trečiajam asmeniui savo reikalavimo teisę reikalauti skolininko įvykdyti prievolę. Vadovaujantis *lex retro non agit* (įstatymas atgal negalioja) principu, minimas pasikeitęs teisinis reguliavimas taikomas tik po nutarimo įsigaliojimo prisiimtų įsipareigojimų atžvilgiu. Tačiau svarbu pažymėti, kad naujos skolos reikalavimų teisių perleidimo sutartys įtakotų Savivaldybės skolinimosi galimybes. 2015 metais reikalavimo teisių perleidimo sutarčių nebuvo pasirašyta.

⁴⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015-03-13 nutarimas Nr. 251.

III. DALIS. SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS

Savivaldybės administracija neužtikrino jai Vietos savivaldos įstatymu priskirtų funkcijų ir pareigų tinkamo vykdymo strateginio planavimo, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo ir naudojimo organizavimo ir kontrolės srityse. Audito metu nustatyti neatitikimai Savivaldybės administracijai rengiant teisės aktus, reglamentuojančius Savivaldybės turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, kontroliuojant turto valdymą, nustatant kainas už Savivaldybės biudžetinių įstaigų teikiamas atlygintinas paslaugas ir kt. Vertindami subjektų Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams teisingumą, nustatėme pažeidimus šiose srityse: darbo užmokesčio; darbo laiko apskaitos; ilgalaikio turto, patalpų nuomos; buhalterinės apskaitos tvarkymo; viešųjų pirkimų, įsigyjant prekes, paslaugas ir darbus; Savivaldybės tarybos sprendimų vykdymo ir kt.

1. Pastebėjimai Savivaldybės administracijai

Vietos savivaldos įstatyme imperatyviai nurodyta prievolė savivaldybės administracijai įstatymų nustatyta tvarka organizuoti savivaldybės biudžeto pajamų, išlaidų ir kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, organizuoti ir kontroliuoti savivaldybės turto valdymą ir naudojimą. Audito metu nustatyti neatitikimai teisės aktams administracijai vykdant minėtas funkcijas.

1. Dėl Savivaldybės strateginio veiklos plano

Savivaldybėje 2015 metais buvo nepakankama Panevėžio miesto strateginio veiklos plano (toliau – strateginis veiklos planas) stebėseną.

1.1. Pažeidžiant Panevėžio miesto savivaldybės strateginio planavimo organizavimo tvarkos aprašo⁴¹ (toliau – Aprašas) nuostatas, iki audito metu pateiktų pastebėjimų 2015 metų spalio mėn.:

- nebuvo paskirti programų koordinatoriai (2.7 p.),
- nebuvo sudaryta programų rengimo ir įgyvendinimo priežiūros grupė (2.9 p.),
- nebuvo atliekami strateginio veiklos plano tikslinimai, keičiant programos finansavimo apimtį (tai daroma Savivaldybės tarybos sprendimu) arba kai keičiamos programų priemonės nekeičiant maksimalaus programos finansavimo dydžio ir programos uždavinių ar tikslų (tai daroma Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu) (30, 31 ir 33 p.).

1.2. Nesivadovaujant Strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijų⁴² nuostatomis, Apraše nebuvo nustatyta:

- strateginio veiklos plano projekto ir Savivaldybės biudžeto projekto tvirtinimo eiliškumas (50 p.),
- kad parengtas strateginio veiklos plano projektas turi būti skelbiamas Savivaldybės interneto svetainėje (49 p.),
- kad parengtas Savivaldybės veiklos ataskaitos projektas turi būti teikiamas svarstyti ir tvirtinti Savivaldybės tarybai, ataskaita skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje (67 p.).

⁴¹ Savivaldybės tarybos 2015-06-25 sprendimu Nr. 1-136 patvirtintas Panevėžio miesto savivaldybės strateginio planavimo organizavimo tvarkos aprašas.

⁴² Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2014-12-15 nutarimu Nr. 1435 patvirtintos Strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijos.

Pažymėtina, kad Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai audito metu pateikus pastabas dėl nustatytų neatitikimų⁴³, Savivaldybės tarybos sprendimais⁴⁴ buvo pakeistos ir išdėstytos nauja redakcija Panevėžio miesto savivaldybės 2015–2017 metų socialinės ir ekonominės plėtros programos, patvirtintos Savivaldybės tarybos sprendimu⁴⁵, patikslintas Aprašas bei Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu⁴⁶ paskirti programų koordinatoriai ir darbuotojai, atsakingi už strateginį planavimą.

2. Dėl kainų už teikiamas atlygintinas paslaugas nustatymo

Savivaldybės administracija, nesivadovaudama Vietos savivaldos įstatymo⁴⁷ nuostatomis, kad kainų tvirtinimas už biudžetinių įstaigų teikiamas atlygintinas paslaugas yra išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija, išimtinai kompetencijai priskirtų įgaliojimų savivaldybės taryba negali perduoti jokiai kitai savivaldybės institucijai ar įstaigai, rengdama kai kuriuos Savivaldybės tarybos sprendimų⁴⁸ projektus, neužtikrino jų atitikimo teisės aktams:

2.1. Nustatytos kainų ribos „nuo–iki“ ir galimybė keisti patvirtintas kainas – taikyti didesnes ar taikyti nuolaidas (pvz., *Kultūros ir meno skyriaus kuruojamų įstaigų teikiamų mokamų paslaugų kainoraštyje patvirtintas bilietų pardavimo antkainis – 20–300 proc.; Kūno kultūros ir sporto centro kainoraštyje renginiams, nesusijusiems su sporto veikla, ir komerciniams renginiams įtvirtinta galimybė nustatyti 25–100 proc. didesnes nuomos kainas*).

2.2. Kai kuriais atvejais nurodytos neaiškios, nekonkrečios, nevienprasmės paslaugų sąvokos (pvz., nuomojamos *švietimo įstaigų* patalpos „Savivaldybės biudžetinėms įstaigoms, viešosioms įstaigoms, asociacijoms, labdaros ir paramos fondams, *kurių veikla susijusi su vaikų ir neįgalųjų interesais*“, *Kūno kultūros ir sporto* kainoraštyje nustatyta kaina „*vienviečio kambario vienos lovos (kambaryje su patogumais) 2 asmenims*“) ir kt.

Toks reglamentavimas sukuria prielaidas neskaidriems, neracionaliems, neatitinkantiems Savivaldybės turto valdymo naudojimo principų įstaigų direktorių sprendimams;

2.3. Neužtikrino aiškaus ir skaidraus nustatytų kainų taikymo – Savivaldybės tarybos sprendimais nustatytos skirtingos tų pačių objektų (stadionų, sporto salių) nuomos kainos.

Savivaldybės tarybos sprendimais *Futbolo akademijai*⁴⁹ ir *Kūno kultūros ir sporto centrui*⁵⁰ yra patvirtinti atskiri teikiamų paslaugų kainoraščiai, tačiau šios įstaigos, atskirais atvejais, nuomininkams taiko ir kainas, nustatytas Savivaldybės švietimo įstaigoms⁵¹. Futbolo akademija ir Kūno kultūros ir sporto centras AIKOS (atviroje informavimo konsultavimo ir orientavimo sistemoje) yra registruotos kaip Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklos, todėl darytina išvada, kad švietimo įstaigoms nustatytos patalpų nuomos kainos yra taikytinos iš šioms įstaigoms. Tačiau sprendimai, nustatantys konkrečius įstaigų teikiamų paslaugų kainoraščius, vertintini kaip specialioji teisės norma, lyginant su kitais Savivaldybės tarybos sprendimais, nustatančiais įstaigų teikiamų paslaugų kainas, ir negali jiems prieštarauti.

Tokia situacija – galioja du Savivaldybės tarybos sprendimai, reglamentuojantys tų pačių objektų skirtingą nuomos kainą, neatitinka protingumo kriterijaus, yra nelogiška ir neužtikrina Valstybės ir

⁴³ Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2015-10-22 raštas Nr. S-98.

⁴⁴ Savivaldybės tarybos 2015-12-22 sprendimai Nr. 1-334 ir Nr. 1-335.

⁴⁵ Savivaldybės tarybos 2015-02-23 sprendimas Nr. 1-23.

⁴⁶ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-10-22 įsakymas Nr. A-974.

⁴⁷ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais) 16 str. 2 d. 37 p., 6 d.

⁴⁸ Savivaldybės tarybos sprendimai 2014-10-02 Nr. 1-288, 2014-10-02 Nr. 1-287, 2015-11-26 Nr. 1-31, 2014-11-27 Nr. 1-355, 2014-10-23 Nr. 1-297, 2015-06-25 Nr. 1-162, 2015-11-26 Nr. 1-301.

⁴⁹ Savivaldybės tarybos 2014-10-02 sprendimas Nr. 1-288.

⁵⁰ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2014-10-02 Nr. 1-287, 2015-11-26 Nr. 1-310.

⁵¹ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2010-01-21 Nr. 1-46-4, 2014-10-23 Nr. 1-317, 2015-11-26 Nr. 1-301.

savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme⁵² įtvirtintų valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principų: visuomeninės naudos, efektyvumo, racionalumo, viešosios teisės.

2.4. Savivaldybės teisės aktai nereglamentuoja visų švietimo įstaigų teikiamų paslaugų kainų (pvz., „Šviesos“ specialiojo ugdymo centras teikia maitinimo paslaugą, *Futbolo akademija* nuomojo autobusą). Be to, Savivaldybės tarybos sprendimais nereglamentuota įstaigų teikiamų paslaugų tvarka ir jų kainos, kai įstaigos gauna nustatytą projektinį finansavimą už tam tikras teikiamas paslaugas (pvz., „Žemynos“ progimnazija gauna projektinį finansavimą iš Lietuvos plaukimo federacijos ir už sutartinę kainą teikia vaikų mokymo plaukti paslaugą. Kaina neatitinka Savivaldybės tarybos sprendimu nustatytos kainos).

2.5. Nesivadovaujant išorinę reklamą reglamentuojančių teisės aktų⁵³ nuostatomis, kad už išorinę reklamą yra mokama vietinė rinkliava, mokamų paslaugų kainoraštyje⁵⁴ patvirtinta *Reklaminių plotų (interjere ir eksterjere) nuomos paslaugos* kaina (*Kino centro „Garsas“ ir Kultūros centro Panevėžio bendruomenių rūmų kainoraščiai*).

2.6. Savivaldybės tarybos sprendimais⁵⁵ nustatė futbolo turnyrų *dalyvių mokestį, kuris nėra biudžetinės įstaigos teikiama atlygintina paslauga*, todėl negalėjo būti nustatytas Savivaldybės tarybos sprendimu.

3. Dėl Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo

3.1. Dėl turto perdavimo patikėjimo teise

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo⁵⁶ (toliau – Turto valdymo įstatymas) 12 str. reglamentuoja savivaldybėms nuosavybės teise priklausančio turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo. Įstatymas bei Savivaldybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos aprašo⁵⁷ 4 p. imperatyviai nustato, kad sprendimą perduoti Savivaldybės turtą patikėjimo teise priima Savivaldybės taryba.

Nesivadovaujant šia nuostata, Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti savivaldybės turto perleidimo, nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo⁵⁸ 9.3 p. numatyta galimybė Savivaldybės įstaigoms perduoti kitoms Savivaldybės įstaigoms turtą valdyti, naudoti ir disponuoti patikėjimo teise Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu.

3.2. Dėl ilgalaikio materialiojo turto nuomos

3.2.1. Savivaldybės tarybos sprendimais nėra išsamiai reglamentuotas Savivaldybės turto valdymas – nuoma, kai viešojo konkurso būdu nuomojamas įstaigų, valdančių Savivaldybės turtą patikėjimo teise, turtas. Dėl to audito metu negalėjome įvertinti ilgalaikio turto, išnuomoto viešojo

⁵² Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais).

⁵³ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas 2000-07-18 Nr. VIII-1871 (su vėlesniais pakeitimais), Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymas, 2000-06-13 Nr. VIII-1725 (su vėlesniais pakeitimais), Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013-07-30 įsakymu Nr. 4-670 patvirtintos Išorinės reklamos įrengimo taisyklės, Savivaldybės tarybos 2012-09-27 sprendimas Nr. 1-248 patvirtinti Vietinės rinkliavos už leidimo įrengti išorinę reklamą Panevėžio miesto savivaldybės teritorijoje išdavimą nuostatai (su vėlesniais pakeitimais).

⁵⁴ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2014-10-23 Nr. 1-297, 2015-06-25 Nr. 1-162.

⁵⁵ Savivaldybės tarybos sprendimai 2014-10-02 Nr. 1-288, 2016-01-28 Nr. 1-17.

⁵⁶ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais).

⁵⁷ Savivaldybės tarybos 2014-12-18 sprendimas Nr. 1-396.

⁵⁸ Savivaldybės tarybos 2014-12-18 sprendimas Nr. 1-392.

konkurso būdu, nuomos sutarčių teisėtumo (*Kino centro „Garsas“, Muzikinio teatro, Kultūros centro Panevėžio bendruomenių rūmų*).

Turto valdymo įstatymas⁵⁹ nustato, kad savivaldybei nuosavybės teise priklausantis materialusis turtas išnuomojamas *savivaldybės tarybos nustatyta tvarka*. Savivaldybės tarybos patvirtintose Ilgalaikio materialiojo turto nuomos konkurso taisyklėse⁶⁰ nustatyta, kad „turto nuomos konkursus organizuoja Panevėžio miesto negyvenamųjų patalpų nuomos komisija“ (7 p.) bei reglamentuotos šios komisijos vykdomo konkurso procedūros. Tačiau nėra reglamentuota – nėra nustatyta tvarka, procedūros ir kt., kaip turto valdytojas, gavęs Savivaldybės tarybos leidimą, turi vykdyti viešąjį konkursą.

Minėtose taisyklėse nustatyta, kad „jeigu du kartus paskelbus turto nuomos konkursą neužsiregistruoja nė vienas konkurso dalyvis, skelbiant to paties turto nuomos konkursą trečią kartą nuompinigių dydį galima sumažinti, bet ne daugiau, kaip 30 procentų ...“, tačiau nenustatyta, kas turi teisę priimti tokį sprendimą.

Be to, Savivaldybės taryba⁶¹, leidusi penkerių metų laikotarpiui nuomoti viešo konkurso būdu Savivaldybei nuosavybės teise priklausančias negyvenamąsias patalpas, nenurodė, nuo kada skaičiuojamas penkerių metų terminas – nuo sprendimo priėmimo ar nuo sutarties sudarymo.

3.2.2. Savivaldybės tarybos sprendimu⁶² leista ne konkurso būdu išnuomoti Savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą vienam nuomininkui ne ilgiau kaip 30 d., arba 240 val. per kalendorinius metus, renginiams organizuoti. Savivaldybės administracija neanalizavo įstaigų poreikio šiais trumpalaikiai nuomai ir nesiėmė priemonių, kad ši Savivaldybės tarybos sprendimo nuostata nebūtų pažeidžiama. Audito metu nustatyta, kad biudžetinės įstaigos su nuomininkais sudarė patalpų nuomos sutartis, pagal kurias patalpas išnuomojo ilgesniam terminui, nei leidžia Savivaldybės tarybos sprendimas.

Pvz., 2015 metais Kūno kultūros ir sporto centras karate sporto klubui „Argus“ sporto salę išnuomojo 400 val., Panevėžio Raimundo Sargūno sporto gimnazijai didžiąją ir mažąją, rankinio, „Šermukšnių“ sporto, bokso, graikų-romėnų imtynių sales, maniežą, plaukimo baseiną išnuomojo 3073,25 val.; „Žemynos“ progimnazija Kūno kultūros ir sporto centrui sporto salę išnuomojo 291 val.; Futbolo akademija Panevėžio Raimundo Sargūno sporto gimnazijai stadioną išnuomojo 898,50 val.

Daugeliu atveju didesnę poreikį naudotis kitų biudžetinių įstaigų patalpomis, nei nustatytas trumpalaikės nuomos terminas, turi Savivaldybės biudžetinės įstaigos savo funkcijoms vykdyti.

3.3. Dėl turto, susijusio su maitinimo paslauga

Savivaldybės administracija nesivadovavo nuo 2014 m. spalio 1 d. galiojančia Turto valdymo įstatymo redakcija⁶³, pagal kurią teisė naudotis savivaldybės turtu neatlygintinai privačioms įmonėms nesuteikta, ir nepatikslino Savivaldybės tarybos sprendimo, kuriuo Savivaldybės taryba⁶⁴ leido bendrojo lavinimo mokyklų vadovams suteikti nemokamai valgyklų sales, virtuvės ir pagalbines patalpas (nurodant jų plotus), reikalingus maistui ruošti, mokinių maitinimo paslaugų teikėjams, parinktiems Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka (paslaugos teikėjas apmoka už patalpų šildymą, sunaudotą elektros energiją, šiltą ir šaltą vandenį, komunalines ir ryšio paslaugas, žemės nuomos mokestį). Toks leidimas nebeatitinka Turto valdymo įstatymo nuostatų bei Panevėžio miesto savivaldybės turto perdavimo panaudos pagrindais

⁵⁹ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais), 14 str. 1 d.

⁶⁰ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2003-06-19 Nr. 1-4-24 1.1 p., 2 p., 2011-10-27 Nr. 1-10-17.

⁶¹ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2009-05-28 Nr. 1-33-19, 2014-10-23 Nr. 1-331.

⁶² Savivaldybės tarybos 2011-10-27 sprendimas Nr. 1-10-17.

⁶³ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 pakeitimo įstatymas, 2014-03-25 Nr. XII-802 (su vėlesniais pakeitimais).

⁶⁴ Savivaldybės tarybos 2010-12-30 sprendimo Nr. 1-64-10 (su vėlesniais pakeitimais) 2 p.

laikinei neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo⁶⁵ (*audituotos „Nevėžio“ pagrindinė mokykla, „Vilties“ ir „Žemynos“ progimnazijos*).

3.4. Dėl leidimo futbolo klubui „Panevėžys“ naudotis įstaigų sporto bazėmis

Turto valdymo įstatymo 14 str. nustatyta, kad sprendimą dėl savivaldybės turto perdavimo pagal panaudos sutartį priima savivaldybės taryba arba jos įgaliota institucija, sprendime turi būti nurodytas panaudos sutarties terminas, turto panaudojimo paskirtis; savivaldybės turtas perduodamas neatlygintinai naudotis tik *pagal panaudos sutartį* su panaudos gavėjo privalomais įsipareigojimais, t. y. savo lėšomis atlikti nekilnojamojo daikto einamąjį ir statinio kapitalinį remontą, kito ilgalaikio materialiojo turto remontą, apmokėti visas turto išlaikymo išlaidas, apdrausti gaunamą ilgalaikį materialųjį turtą ir kt.

Savivaldybės taryba leido futbolo klubui „Panevėžys“ naudotis *Futbolo akademijos ir Panevėžio kūno kultūros ir sporto centro* patikėjimo teise valdomais kai kuriais statiniais ir patalpomis⁶⁶. Sprendimuose yra nustatyta tik „leisti ... neatlyginamai naudotis“. Toks Savivaldybės tarybos sprendimas neatitinka nei vieno Turto valdymo įstatyme nustatyto savivaldybės turto perdavimo ir / ar naudojimo būdų. Civiliniame kodekse⁶⁷ neatlygintinas naudojimas daiktu įvardinamas panauda, tačiau minėtame sprendime nustatytos sąlygos neatitinka panaudą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų.

4. Dėl Bendradarbiavimo sutarties įgyvendinimo

Pagal Bendradarbiavimo sutartį⁶⁸ tarp Vilniaus pedagoginio (dabar Edukologijos) universiteto ir Panevėžio miesto savivaldybės (Bendradarbiavimo sutartis nėra registruota Savivaldybės administracijoje), *Panevėžio miesto savivaldybė įsipareigojo: 1. Sudaryti sąlygas Kūno kultūros ir sporto centro bazėje organizuoti kūno kultūros specialybės neakivaizdinio skyriaus studentų mokymo procesą. 2. Suteikti galimybę (lengvatinėmis sąlygomis) universiteto dėstytojams ir studentams apsigyventi centro bendrabutyje*“. Savivaldybės taryba nenustatė tvarkos, kuri sudarytų sąlygas minėti Bendradarbiavimo sutarčiai vykdyti. Ši sutartis nėra juridinis pagrindas nuomos sutarčiai sudaryti, tačiau *Kūno kultūros ir sporto centras*, vadovaudamasis minėta sutartimi ir nesivadovaudamas Savivaldybės tarybos patvirtintais⁶⁹ Savivaldybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos konkurso organizavimo taisyklių nuostatomis ir kitu Savivaldybės tarybos nustatytu reguliavimu turto nuomos srityje, su Lietuvos edukologijos universitetu sudarė Negyvenamųjų patalpų nuomos sutartį⁷⁰. Savivaldybės tarybos sprendimo šiai nuomai ne konkurso būdu nėra.

5. Dėl nekilnojamojo turto apskaitos

Nekilnojamojo turto registro įstatymo⁷¹ 9 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad Nekilnojamojo turto registre registruojami nekilnojamieji daiktai (žemės sklypai, statiniai ir kt.), jeigu jie Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo nustatyta tvarka yra suformuoti kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai ir jiems suteiktas unikalus numeris. Audito metu nustatyta, kad:

- *Jaunimo mokyklos* kiemo statiniai (kiemo aikštelė, kiemo aptvėrimas), kurie suformuoti kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai ir jiems suteiktas unikalus numeris, yra įregistruoti Nekilnojamojo turto registre. Tačiau Savivaldybės tarybos sprendime⁷², kuriuo nekilnojamasis turtas perduotas įstaigai

⁶⁵ Savivaldybės tarybos 2014-11-27 sprendimas Nr. 1-370.

⁶⁶ Savivaldybės tarybos sprendimai 2015-06-25 Nr. 1-176, 2016-01-28 Nr. 1-35.

⁶⁷ Lietuvos Respublikos civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo, 2000-07-18 Nr. VIII-1864 (su vėlesniais pakeitimais), 6.629 str.

⁶⁸ 2004-10-21 Vilniaus pedagoginio universiteto ir Panevėžio miesto savivaldybės bendradarbiavimo sutartis.

⁶⁹ Savivaldybės tarybos 2003-06-19 sprendimas Nr. 1-4-24.

⁷⁰ 2004-10-27 Sutartis Nr. VL-183/VP13-145

⁷¹ Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas, 1996-09-24 Nr. I-1539 (su vėlesniais pakeitimais).

⁷² Savivaldybės tarybos 2008-05-29 sprendimas Nr. 1-17-19.

valdyti patikėjimo teise, pastato ir kiemo statinių nurodyta bendra įsigijimo vertė, įstaigos buhalterinėje apskaitoje pastatas ir kiemo statiniai apskaitomi taip pat kaip vienas nekilnojamojo turto vienetas;

- apskaitoje neapskaitytas „Šviesos“ *specialiojo ugdymo centro* teritorijoje esantis nekilnojamasis turtas – asfaltuota kiemo aikštelė su krepšinio lenta, teritoriją juosianti metalinė tvora su betonuotu pamatu bei treji metaliniai vartai. Auditui nepateikti dokumentai, įrodantys, kad įstaiga turi teisę valdyti teritorijoje esančius neapskaitytus statinius;

- „Ažuolo“ *progimnazijoje* yra nekilnojamasis turtas – Amfiteatras, stadionas, kurie nėra apskaityti apskaitoje ir neįregistruoti Nekilnojamojo turto registre. Auditui nepateikti dokumentai, įrodantys, kad įstaiga turi teisę valdyti šį turtą.

6. Dėl buveinių įregistravimo

Savivaldybės administracija neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintos Vietos savivaldos įstatymo 16 str. 2 d. 26 p. ir Turto valdymo įstatymo 12 str. 1 d. nuostatos – Savivaldybės turto savininko funkcijas vykdo Savivaldybės taryba. Jos kompetencija yra priimti sprendimus dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų naudojimo.

Pagal Juridinių asmenų registro nuostatus⁷³, jeigu steigėjas nėra patalpų, suteikiamų juridinio asmens, filialo ar atstovybės buveinei registruoti ar įrašyti, savininkas arba patalpos steigėjui priklauso bendrosios dalinės ar bendrosios jungtinės nuosavybės teise, notarui, Teisingumo ministerijai ar Registro tvarkytojui turi būti pateiktas savininko arba bendraturčio rašytinis sutikimas suteikti patalpas juridinio asmens, filialo ar atstovybės buveinei registruoti ar įrašyti.

Savivaldybės biudžetinių įstaigų patikėjimo teise valdomuose pastatuose be turto savininko sutikimo yra savo buveinę įregistravę, tačiau su tomis įstaigomis jokių patalpų naudojimo sutarčių nesudarę tretieji asmenys – asociacijos, uždarnosios akcinės bendrovės, individualios įmonės („Žemynos“, „Vilties“ *progimnazijose*, „Nevėžio“ *pagrindinėje mokykloje*, *Kino centre*, „Garsas“, *Muzikiniame teatre*, *Kultūros centre Panevėžio bendruomenių rūmuose*, *Kūno kultūros ir sporto centre*, *Futbolo akademijoje*).

7. Dėl dalininkų kapitalo suformavimo

Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas⁷⁴ numato, kad viešosios įstaigos steigėjas nuo įnašų padarymo dienos tampa viešosios įstaigos dalininku ir išduodamas jo kapitalo dalį patvirtinantis dokumentas.

Savivaldybės taryba iš Panevėžio apskrities viršininko administracijos, kaip *viešosios įstaigos Panevėžio fizinės medicinos ir reabilitacijos centro* (toliau – FMRC) savininkės, nuo 2010 m. liepos 1 d. perėmė turtines ir neturtines teises Savivaldybės nuosavybėn savarankiškosioms funkcijoms vykdyti⁷⁵. FMRC Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje *I Dalininkų kapitalas* ataskaitiniu bei ankstesniais laikotarpiais suma neįrašyta. Įstaiga bei Savivaldybės administracija audito metu nepateikė dalininkų įnašus Įstaigoje patvirtinančių dokumentų. Darytina išvada, kad šios įstaigos dalininkų kapitalas nebuvo suformuotas. Savivaldybės administracija neinicijavo FMRC dalininkų kapitalo suformavimo.

8. Dėl viešosios įstaigos vadovo darbo užmokesčio

Pagal Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo⁷⁶ 15¹ str. nuostatą, Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešųjų įstaigų vadovaujančių darbuotojų mėnesinė alga susideda iš pastoviosios ir kintamosios algos dalies. Tai yra imperatyvi teisės norma. Kintamosios dalies nustatymo

⁷³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-11-12 nutarimu Nr. 1407 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintų Juridinių asmenų registro nuostatų 42¹ p., nuo 2016-01-01 galiojančioje redakcijoje - 61 p.

⁷⁴ Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo, 1996-07-03 Nr. I-1428 (su vėlesniais pakeitimais) 7 str. 1 d., 13 str. 2 ir 5 d.

⁷⁵ Savivaldybės tarybos 2010-04-29 sprendimas Nr. 1-51-35.

⁷⁶ Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, 1996-06-06 Nr. I-1367 (su vėlesniais pakeitimais).

tvarka reglamentuota poįstatyminiu aktu⁷⁷. Kintamoji dalis priklauso nuo praėjusių kalendorinių metų *įstaigos* veiklos rezultatų ir nustatoma įstaigos steigėjo vieneriems metams. Jeigu praėjusių metų įstaigos veiklos finansiniai rezultatai yra neigiami, mėnesinės algos kintamoji dalis negali būti nustatoma, t. y. teisės aktais numatyta vienintelė galimybė nenustatyti kintamosios dalies. Pažymėtina, kad įstaigos vadovo mėnesinės algos kintamosios dalies nustatymas nesiejamas su įstaigos vadovo pasikeitimu, o tik su *įstaigos finansiniais rezultatais*.

Savivaldybės taryba pritarė⁷⁸ FMRC vadovo 2014 metų veiklos ataskaitai (FMRC 2014 m. finansiniai rezultatai buvo teigiami) ir patvirtino FMRC 2015 metų veiklos užduotis. Tačiau, nesivadovaujant aukščiau minėtomis teisės aktų nuostatomis, įstaigos vadovo mėnesinės algos kintamosios dalies laikotarpiui nuo 2015-05-01 iki 2016-04-30 Savivaldybės taryba nenustatė. Dėl to su į darbą nuo 2015 m. gegužės 4 d. priimta vyriausiąja gydytoja sudaryta ydinga darbo sutartis – nenustatyta mėnesinės algos kintamoji dalis – vyriausioji gydytoja nepagrįstai negavo jai priklausančio atlyginimo dalies.

9. Dėl Savivaldybės tarybos narių darbo apmokėjimo

Lietuvos Respublikos įstatymais⁷⁹ savivaldybės tarybai suteikti įgaliojimai nustatyti tarybos narių darbo apmokėjimo sąlygas ir tvarką, tačiau nereglamentuota, už kokį konkrečiai tarybos nario darbą gali būti apmokama, ar pagal skelbiamą Lietuvos ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydį (VMDU) apskaičiuojamam atlyginimui gali būti taikomas ir kokio dydžio koeficientas. Šių įstatymų nuostatų įgyvendinimą apibrėžiančių poįstatyminių teisės aktų nėra. Dėl šių priežasčių negalėjome įvertinti, ar Savivaldybės tarybos veiklos reglamento (toliau – Reglamentas)⁸⁰ nuostatos, kiek tai susiję su tarybos narių darbo apmokėjimu, yra tinkamos, teisingos ir pagrįstos: pvz.:

- Vietos savivaldos įstatyme nustatyta, kad tarybos nariams atlyginama už darbą atliekant savivaldybės nario *pareigas*, o Reglamente apmokamų darbų sąrašas praplėstas;
- Vietos savivaldos įstatyme nustatyta, kad tarybos nariams atlyginimas apskaičiuojamas pagal skelbiamą VMDU dydį, o Reglamente nustatyta, kad atlyginimas apskaičiuojamas pagal VMDU taikant 2,5 koeficientą;
- Reglamente nėra reglamentuotas vienos valandos atlyginimo įkainio apskaičiavimas – faktiškai taikomas valandinis įkainis, nustatytas ir taikytinas esant 5 darbo dienų savaitei.

2. Pastebėjimai audituotiems subjektams

Įvertinę Savivaldybės lėšų ir turto bei audituotos viešosios įstaigos lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, audituotiems subjektams pateikėme pastebėjimus:

1. Dėl viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo:

- nustatytais atvejais įstaigos nesivadovavo teisės aktais ir pasitvirtino ydingas, neatitinkančias teisės aktų, supaprastintų viešųjų pirkimų taisykles bei viešųjų pirkimų komisijų reglamentus (*lopšeliai-darželiai*, „*Voveraitė*“, „*Papartis*“, „*Kregždutė*“);

⁷⁷ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-12-01 įsakymas Nr. V-1019 (su vėlesniais pakeitimais).

⁷⁸ Savivaldybės tarybos 2015-03-26 sprendimas Nr. 1-61.

⁷⁹ Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo, 2000-08-29 Nr. VIII-1904 (su vėlesniais pakeitimais) 4 str. 3 d., Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais) 26 str. 1 d.

⁸⁰ Savivaldybės tarybos 2013-05-30 sprendimu Nr. 1-157 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinto Panevėžio miesto savivaldybės tarybos veiklos reglamento 252-264 p. ir Savivaldybės tarybos 2015-03-26 sprendimu Nr. 1-44 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinto Panevėžio miesto savivaldybės tarybos veiklos reglamento 223-234 p.

- vykdant viešuosius pirkimus, nustatytais atvejais pažeidė viešųjų pirkimų principus: skaidrumą, lygiateisiškumą, nes neužpildė viešųjų pirkimų paraiškų, netinkamai skaičiavo pirkimų vertes, nustatė kvalifikacinius reikalavimus tiekėjams, tačiau jų nevertino, sutartyse numatė atsakomybę už sutarties pažeidimus tik vienai šaliai, neužtikrino sutarčių vykdymo kontrolės (*lopšeliai-darželiai „Voveraitė“*, *„Papartis“*, *„Kregždutė“*, *FMRC*); nustatytas atvejis, kai pirkimo – pardavimo sutartyje nenurodė sutarties objekto, kainos, prekių kiekio (*lopšelis-darželis „Papartis“*), Maisto pirkimo sąlygose nenustatė, kad pirkimas skaidomas į dalis, kad tiekėjas turi teisę pateikti pasiūlymus kiekvienai pirkimo daliai. Priešingai, nurodė, kad tiekėjas turi pateikti tik vieną pasiūlymą, turi siūlyti visą nurodytą prekių apimtį. Faktiškai pirkimas buvo suskaidytas į dalis, kiekvienai pirkimo daliai sudarytos atskiros pirkimo sutartys (*lopšelis-darželis „Kregždutė“*);

- pažeidė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo, reglamentuojančio sutarčių terminus, nuostatas. Audito atlikimo metu galiojo 6 neterminuotos sutartys (*FMRC*).

2. Dėl apmokėjimo už darbą:

- nustatytais atvejais neteisingai pildė darbo laiko apskaitos žiniaraščius – nežymėjo papildomai dirbto darbo laiko, neteisingai skaičiavo ar visai neskaičiavo švenčių dienomis dirbto laiko (*lopšeliai-darželiai „Kregždutė“*, *„Dobilas“*);

- dėl neteisingai pildytų darbo laiko apskaitos žiniaraščių ar teisės aktų taikymo, kai kuriais atvejais neteisingai apskaičiavo darbo užmokestį už darbą naktį, poilsio ar švenčių dienomis (*lopšeliai-darželiai „Kregždutė“*, *„Dobilas“*, *„Saulėtekio“ progimnazija*);

- atskirais atvejais dėl neteisingai apskaičiuotų nepanaudotų atostogų dienų ar vidutinio darbo užmokesčio, neteisingai apskaičiavo atostogų kaupimų sumas (*Juozo Miltinio gimnazija, Moksleivių namai, „Saulėtekio“*, *„Ažuolo“ progimnazijos*);

- netaikė, nors privalėjo taikyti, suminės darbo laiko apskaitos (*Juozo Miltinio gimnazija*);

- neteisingai skaičiavo ligos pašalpą už dvi pirmąsias nedarbingumo dienas (*lopšelis-darželis „Kregždutė“*);

- įstaigų direktoriai skyrė sau papildomus darbus ir apmokėjo už juos (*„Saulėtekio“ progimnazija, Juozo Miltinio gimnazija, Jaunimo mokykla, „Šviesos“ specialiojo ugdymo centras*);

- įstaigų direktoriai įsakymuose dėl tarnybinių atlyginimų koeficientų padidinimo neįvardino jų padidinimo pagrindo (*lopšeliai-darželiai „Voveraitė“*, *„Kregždutė“*, *„Papartis“* ir *„Dobilas“*, *Moksleivių namai, Jaunimo mokykla, Juozo Miltinio gimnazija*), neteisingai nustatė (padidino) tarnybinio atlyginimo koeficientą (*Jaunimo mokykla, „Ažuolo“ progimnazija*);

- neteisingai apskaičiavo vidutinį darbo užmokestį, darbo užmokestį (*lopšeliai-darželiai „Voveraitė“* ir *„Papartis“*, *Jaunimo mokykla, Juozo Miltinio gimnazija*);

- neteisingai mokėjo priedus, priemokas už papildomus darbus, pavadavimą, vienkartinės ar išeitines išmokas (*lopšeliai-darželiai „Dobilas“*, *„Kregždutė“*, *Jaunimo mokykla*);

- leido dirbti viršvalandžius, apmokėjo už juos kaip už eilines darbo valandas (*lopšelis-darželis „Dobilas“*, *Juozo Miltinio gimnazija*).

3. Dėl turto nuomos:

- nustatytais atvejais įstaigos nuomojo patalpas ilgesniam terminui, negu nustatyta Savivaldybės tarybos sprendime, t. y. nesilaikė nustatytų trumpalaikės nuomos terminų (*„Žemynos“ progimnazija, „Nevežio“ pagrindinė mokykla, Futbolo akademija, Kūno kultūros ir sporto centras*);

- be leidimo reklamai nuomojo patikėjimo teise valdomų pastatų sienų plotą (*Kultūros centras Panevėžio bendruomenių rūmai, Kūno kultūros ir sporto centras, Futbolo akademija, Kino centras „Garsas“*);

- nuomos sutartyse, pažeisdamos Savivaldybės tarybos sprendimų nuostatas, išplėtė arba susiaurino teikiamų paslaugų apimtį, teikė kainoraščiuose nenumatytas paslaugas, taikė kainas, kurios

nebuvo patvirtintos Savivaldybės tarybos sprendimais, patalpų nuomos sutartyse neįrašė sąlygos nuomininkams mokėti už komunalines paslaugas, neaptarė mokėjimo sąlygų, nuomininkui nepasinaudojus patalpomis, nenurodė kam – vaikams ar suaugusiems bus teikiama paslauga, nekonkretizavo paslaugos rūšies, nors nuo to priklausė kaina; netinkamai įformino dokumentus („Vilties“, „Žemynos“ progimnazijos, „Nevėžio“ pagrindinė mokykla, „Šviesos“ specialiojo ugdymo centras, Futbolo akademija, Kūno kultūros ir sporto centras, Kino centras „Garsas“, Muzikinis teatras, Kultūros centras Panevėžio bendruomenių rūmai);

- sutartyse dėl patalpų nuomos nenumatė delspinigių arba numatė kitokius nei nustatyta Savivaldybės tarybos sprendime, neskaičiavo sutartyje numatytų delspinigių, nors buvo pagrindas tai daryti („Vilties“, „Žemynos“ progimnazijos, „Nevėžio“ pagrindinė mokykla, „Šviesos“ specialiojo ugdymo centras, Futbolo akademija, Kūno kultūros ir sporto centras, Kino centras „Garsas“, Muzikinis teatras);

- neturėdamos teisinio pagrindo, tretiesiems asmenims leido naudotis Savivaldybės turtu – stadionu, autobusu (*Futbolo akademija, Kūno kultūros ir sporto centras*).

4. Dėl apgyvendinimo paslaugų teikimo

4.1. Civilinis kodeksas⁸¹ (toliau – CK) nustato, kad darbininkus, tarnautojus, studentus, mokinius jų darbo ar mokymosi metu galima apgyvendinti bendrabučiuose. Bendrabučiai yra specialiai pastatyti ar šiam tikslui įrengti gyvenamieji namai. Bendrabučių suteikimo ir naudojimosi jais tvarka švietimo įstaigų, mokslo ir studijų įstaigose nustatoma šių įstaigų valdymo organų sprendimu.

Laikinais atvykusių asmenų apgyvendinimas CK⁸² priskiriamas *viešbučių veiklai*.

Turizmo įstatymo⁸³ 12 str. 1 d. nustatyta, kad prieš pradėdamas teikti apgyvendinimo paslaugas, paslaugos teikėjas turi kreiptis į Valstybinį turizmo departamentą, pranešdamas apie apgyvendinimo paslaugų teikimą. Per 30 dienų nuo pranešimo pateikimo negavęs neigiamo Valstybinio turizmo departamento atsakymo, gali viešai naudoti nurodytą pranešime apgyvendinimo rūšies pavadinimą.

Visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme⁸⁴ nustatyta, kad teikiant apgyvendinimo paslaugas, būtina šiai veiklai gauti leidimą-higienos pasą.

Audito metu nustatyta, kad pastatus-bendrabučius valdančios įstaigos („Šviesos“ specialiojo ugdymo centras, Kūno kultūros ir sporto centras) apgyvendinimo paslaugas vykdė nesivadovaudamos teisės aktų nuostatomis – nepranešę Valstybinio turizmo departamentui, ne visoms apgyvendinimui skirtoms patalpoms turėdamos leidimus-higienos pasus.

4.2. Nustatyti neatitikimai įstaigoms teikiant apgyvendinimo paslaugas:

Kūno kultūros ir sporto centre (toliau – Sporto centras):

- Sporto centro vidaus dokumentuose nenustatyta, kad Sporto centro valdomame bendrabutyje galėtų būti apgyvendinti Sporto centro darbuotojai (treneriai), sporto varžybų dalyviai, kitų Savivaldybės biudžetinių švietimo įstaigų moksleiviai ar kt., atsižvelgiant į CK įtvirtintą bendrabučio sampratą. Audito metu nustatyta, kad Sporto centras apgyvendinimo paslaugas teikia asmenims, kurių apsigyvenimo tikslas bendrabutyje nėra susijęs su veikla (darbu, mokymuisi ir pan.) Sporto centre;

- nenustatytos Sporto centro ugdytinių nemokamo apgyvendinimo sąlygos ir tvarka;

⁸¹ Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, patvirtinto 2000-07-18 įstatymu Nr. VIII-1864 (su vėlesniais pakeitimais), 6.623 str.

⁸² Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, patvirtinto 2000-07-18 įstatymu Nr. VIII-1864 (su vėlesniais pakeitimais), 6.626 str.

⁸³ Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 1998-03-19 Nr. VIII-667 (su vėlesniais pakeitimais) 12 str. 1 d.

⁸⁴ Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 2002-05-16 Nr. IX-886 (su vėlesniais pakeitimais) 21 str. 4 d. 6 p.

- Savivaldybės taryba, tvirtindama Sporto centro teikiamų paslaugų kainas, nemokamą apgyvendinimą numatė tik Sporto centro moksleiviams. Audito metu nustatyta, kad faktiškai nemokamas apgyvendinimas suteikiamas ne tik moksleiviams, bet ir kitiems asmenims – sportininkams;

- Sporto centro direktorius, pažeisdamas Vietos savivaldos įstatymo nuostatą, įsakymu patvirtino Perspektyvių sportininkų apgyvendinimo bendrabutyje tvarką ir nurodė taikyti sportininkams, atitinkantiems sportinio meistriškumo ir kitus nustatytus kriterijus, paros mokestį už gyvenimą sportininkų bendrabutyje – 5 Lt;

- Sporto centras Futbolo akademijos auklėtiniais taikė mažesnes, nei nustatyta Savivaldybės tarybos, kainas;

- audito metu nustatyta rizika ir požymiai, kad Sporto centras asociacijai Aukštaitijos krepšinio centrui teikė apgyvendinimo paslaugas, taikydamas mažesnes, negu nustatyta Savivaldybės tarybos sprendimais, apgyvendinimo paslaugų kainas;

- nesurinkome įrodymų, kad Sporto centro vedama apgyvendinimo paslaugų apskaita yra teisinga ir atspindi faktiškai suteiktų paslaugų kiekį – teikiamoms apgyvendinimo paslaugoms registruoti, apskaityti yra numatyti du registrai – Bendrabutyje laikinai gyvenančių gyventojų apskaitos žurnalas ir Budėjimų, patalpų raktų perdavimo ir priėmimo žurnalas. Šie registrai neatitinka biudžetinės įstaigos dokumentų įforminimui ir rengimui nustatytų reikalavimų⁸⁵, negalėjome įsitikinti, kad registruose įrašyti duomenys yra patikimi, tikri ir teisingi:

- nėra nustatyti rašomų duomenų pavadinimai (antraštės) – nei eilučių, nei stulpelių, nėra privalomų rekvizitų, duomenis įrašančių asmenų, registru sudarytojų pavardžių, nereti nepatvirtinti įrašų braukymai, taisymai ir kt.;

- nustatyti atvejai, kai registruose neatitinka duomenys apie tą patį apgyvendinimo faktą – skiriasi atvykimo datos, apgyvendintų kambarių numeriai, gyventojų skaičius ir kt.;

- registru pavadinimai neatitinka jų turinio, neatspindi duomenų esmės;

- apgyvendinimo paslaugos bendrabutyje teikiamos 2-ame, 3-ame ir 4-ame aukštuose. Tačiau minėtuose registruose duomenys yra rašomi tik apie 2-ame ir 3-ame aukštuose teikiamas apgyvendinimo paslaugas. Apie 4-ame aukšte esančių kambarių nuomą ar teikiamas apgyvendinimo paslaugas duomenys auditui nepateikti.

„Šviesos“ specialiojo ugdymo centre:

- įstaigos direktoriaus įsakymu patvirtintame Priėmimo į Panevėžio „Šviesos“ specialiojo ugdymo centro bendrabutį tvarkos apraše teisė gyventi bendrabutyje suteikta tik įstaigoje besimokantiems mokiniams. Auditui nepateikti dokumentai (taisyklės ar kiti vidaus dokumentai), kurie patvirtintų, kad bendrabutyje galėtų būti apgyvendinti su įstaigos veikla susiję kiti asmenys, atsižvelgiant į CK įtvirtintą bendrabučio sampratą. Audito metu nustatyta, kad įstaiga apgyvendinimo paslaugas 2015 metais teikė asmenims, kurių apsigyvenimo tikslas bendrabutyje nebuvo susijęs su įstaigos veikla (darbu, mokymusi ir pan.);

- įstaigos sudarytose nuomos sutartyse nurodoma, kad suteikiamas bendrabutis asmenų apgyvendinimui, nepateikiant duomenų kokiame (dviviečiame, triviečiame ar kt.) kambaryje apgyvendinama;

- įstaiga išrašė sąskaitas faktūras Panevėžio „Šviesos“ specialiojo ugdymo centrui, t. y. sau „Už savanorių patalpų nuomą“. Audito metu nepateiktos nuomos sutartys ar kiti dokumentai, patvirtinantys šių sąskaitų faktūrų išrašymo teisingumą ir teisėtumą;

- įstaiga nepateikė apgyvendinimo paslaugos faktą registruojančių dokumentų, kuriuose būtų duomenys apie klientų atvykimą, išvykimą, gyvenusių asmenų skaičių, kambarių numerius ir kt. Įstaigos

⁸⁵ Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011-07-04 įsakymu Nr. V-117 patvirtintos Dokumentų rengimo taisyklės.

2015 metų dokumentacijos plane teikiamoms apgyvendinimo paslaugos apskaityti nustatyti tik Mokinių apgyvendinimo bendrabutyje sutartys ir sutarčių registras.

5. Dėl neatliekamos vietinės reikšmės kelių ir gatvių registracijos

Turto valdymo įstatymo 16 str. 4 d. nurodyta, kad valstybei ir savivaldybei nuosavybės teise priklausantis registruotinas turtas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti registruojamas viešuosiuose registruose, o Nekilnojamojo turto registro įstatymo 9 str. 1 d. nurodyta, kad Nekilnojamojo turto registre registruojami nekilnojamieji daiktai (žemės sklypai, statiniai ir kt.), jeigu jie Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo nustatyta tvarka yra suformuoti kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai ir jiems suteiktas unikalus numeris.

Savivaldybė nesivadovavo šiomis nuostatomis. Tik mažai daliai vietinės reikšmės kelių (gatvių) yra atlikta techninė inventorizacija ir jie įregistruoti Nekilnojamojo turto registre. Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašų duomenimis, 2015-12-31 įregistruotos tik 49-ių gatvių atkarpos ir 17-a gatvių iš 518-os gatvių, įrašytų į Panevėžio miesto savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašą (*Savivaldybės administracija*).

6. Dėl nebaigtos statybos

Nustatyta, kad vykdant V. Alanto gatvės tęsinio I etapo statybos užbaigimo procedūras, buitinių nuotekų tinklų dalys, kurios 2007 metais buvo įrengtos pagal Savivaldybės administracijos V. Alanto gatvės techninį projektą, Nekilnojamojo turto registre buvo užregistruotos kaip UAB „Aukštaitijos vandenys“ nuosavybė (unikalus Nr. 4400-1654-6039, unikalus Nr. 4400-1654-6228) pagal 2008-11-14 Statinio pripažinimo tinkamu naudoti aktą.

2007 metais UAB „Aukštaitijos vandenys“ vykdė Panevėžio nuotekų ir vandentiekio tinklų plėtros projektą, pagal kurį numatytas nuotekų šalinimo tinklų įrengimas (Viesėdžių–Papušių ir Zubiškių–Žygeivių gatvėse, kurių dalis paklota po V. Alanto gatve). Nustatyta, kad UAB „Aukštaitijos vandenys“ išduotos techninės sąlygos yra panašios Savivaldybės administracijos techniniam projektui ir turtas, pastatytas pagal Savivaldybės administracijos techninį projektą, taip pat atitinka UAB „Aukštaitijos vandenys“ darbo projektą. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2008-11-06 įsakymu paskirta komisija 2008-11-14 pripažino statinį „Panevėžio nuotekų ir vandentiekio tinklų plėtra“ atitinkantį projektą.

Susidariusiai situacijai išspręsti 2014-12-18 Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-376 buvo pritarta AB „Panevėžio keliai“, UAB „Aukštaitijos vandenys“, AB „Panevėžio statybos trestas“ filialo „Gerbusta“ ir Savivaldybės administracijos taikos sutarčiai. Pagal taikos sutartį, Savivaldybės administracija nereikalauja, kad UAB „Aukštaitijos vandenys“ grąžintų buitinių nuotekų įrangą (turtas lieka UAB „Aukštaitijos vandenys“ nuosavybėje), o rangovas kompensuoja, sumokėdamas Panevėžio miesto savivaldybei 71,5 tūkst. Lt (20,7 tūkst. Eur) už UAB „Aukštaitijos vandenys“ turtą. Pagal Panevėžio miesto apylinkės teismo 2015-02-04 nutartį, prašymas dėl taikos sutarties patvirtinimo atmestas. Iki audito pabaigos klausimas dėl nuotekų tinklų įrengimo nebuvo išspręstas (*Savivaldybės administracija*).

7. Dėl metinės inventorizacijos

Įstaigos inventorizaciją atliko formaliai, neinventorizavo privalomo inventorizuoti turto, netinkamai įformino inventorizacijos rezultatus:

Savivaldybės administracija:

- atlikdama žemės inventorizaciją inventorizavimo apraše–sutikrinimo žiniaraštyje įrašė du žemės sklypus – taip, kaip klaidingai buvo apskaityta buhalterinėje apskaitoje, nors faktiškai dar 2014 metais šie žemės sklypai buvo padalinti į keturis;
- atlikdama *nebaigtos statybos* inventorizaciją ne visais atvejais vertino nebaigtos statybos

nuvertėjimą, nors jo vertė nesikeičia jau kelerius metus, nevertino, ar visi statybos objektai teisingai apskaitomi nebaigtos statybos sąskaitoje, nes audito metu nustatyta, kad Savivaldybės administracija nebaigtos statybos sąskaitoje apskaitė ilgalaikio turto vieneta, kuris buvo visiškai užbaigtas 2015 metais (Dailės galerijos keramikos simpoziumų paviljonas); nevertino, ar Savivaldybės administracija turi nebaigtų statyti objektų (techninių projektų), kurių nežadama užbaigti arba kuriuos užbaigti būtų ekonomiškai nenaudinga;

- neatliko *vietinės reikšmės kelių (gatvių) inventORIZACIJOS* – inventORIZAVIMO apraše įrašė komentarą – „Neinventorizuota“, o akte prie inventORIZAVIMO aprašo pateikė pastabas dėl inventORIZACIJOS „Negalime inventorizuoti, nes neaiški turto vieta“, kas kelia abejonių, dėl negalėjimo inventorizuoti, nes kiekvieną faktiškai esamą gatvę galima inventorizuoti bei įrašyti ją apibūdinančius duomenis: ilgį, dangos tipą ir kt.;

- atlikdama *finansinio turto – investicijų į nuosavybės vertybinius popierius* inventORIZACIJĄ, inventORIZAVIMO apraše nenurodė vertybinių popierių faktinio kiekio, nominaliosios ir įsigijimo vertės, nurodė tik bendras investicijų verčių sumas į bendroves;

- neatliko *mokėtinių socialinių išmokų (fiziniam asmenimis) ir sukauptų mokėtinių sumų*, apskaitomų Socialinės paramos skyriaus buhalterinėje apskaitoje, inventORIZACIJOS.

Jaunimo mokykla, „Ažuolo“ progimnazija, Juozo Miltinio gimnazija, „Šviesos“ specialiojo ugdymo centras:

- neinventorizavo viso privalomo inventorizuoti turto;
- inventORIZACIJOS komisijos nepateikė pastabų, nors ne visais atvejais galėjo įsitikinti turto buvimu, nes naudojamo ilgalaikio turto vieneto sudėtinės dalys nebuvo pažymėtos inventoriaus numeriais;
- netinkamai įformino inventORIZACIJOS rezultatus.

8. Kiti pastebėjimai:

- nustatyti atvejai, kai vietoje laikinai nesančių pedagoginių darbuotojų įstaigos vadovo įsakymais neskirti pavaduojantys asmenys; atskirais atvejais, nesančias darbe auklėtojas pavadavo ir kitų pareigybių darbuotojai, pvz., auklėtojos padėjėjos, kurioms pagal pareigines instrukcijas tokio darbo dirbti nepriklauso; kai kuriais atvejais, buvo skiriama pavaduoti mažesniu darbo krūviu, negu priklausė dirbti nesančiai auklėtojai. Dėl to įstaigų vadovai ne visais atvejais tinkamai organizavo ugdymo procesą (*lopšeliai-darželiai „Voveraitė“, „Papartis“, „Dobilas“, „Kregždutė“*);

- nustatyti atvejai, kai su darbuotojais sudaromos dvi darbo sutartys – pagrindiniam ir papildomam darbams, pvz., direktoriaus pavaduotojas ugdymui ir mokytojas, ūkvedė ir sargė (*„Šviesos“ specialiojo ugdymo centras, Juozo Miltinio gimnazija, lopšelis-darželis „Voveraitė“, „Saulėtekio“ progimnazija*). Pastebėjimai dėl papildomo darbo sutarčių Savivaldybės administracijai ir įstaigų vadovams jau buvo teikti ir 2015 metais.

IV. DALIS. REKOMENDACIJOS

1. Ankstesnio audito rekomendacijų vykdymas

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba Audito ataskaitoje dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2014 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito rezultatų⁸⁶ Savivaldybės administracijai teikė rekomendacijas audito metu nustatytų neatitikimų pašalinimui. 2 lentelėje pateikiame informaciją apie rekomendacijų įgyvendinimą.

2 lentelė

Informacija apie pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą

<i>Rekomendacijos Savivaldybės administracijai</i> <i>Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos Audito ataskaitoje dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2014 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito rezultatų</i>	
<i>Rekomendacija</i>	<i>Įgyvendinimas</i>
1. Vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, ištaisyti klaidas Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje (finansinio turto srityje) (I dalis 2.1.1 p.)	Savivaldybės administracija finansinio turto srityje nustatytas klaidas 2015 metais ištaisė. <i>Įgyvendinta</i>
2. Numatyti priemonės, kurios užtikrintų teisingą investicijų į nuosavybės vertybinius popierius apskaitą (ataskaitos I dalis 2.1.1 p.).	2015 metais siekiant teisingai apskaityti finansinį turtą, buvo pakoreguota Buhalterinės apskaitos skyriui teikiamos pažymos apie investicijas į kontroliuojamus ir asocijuotus subjektus taikant nuosavybės metodą forma. Savivaldybės administracija ankstesnio audito metu nustatytas klaidas 2015 metais ištaisė. Buhalterinės apskaitos skyriuje finansinio turto apskaitą tvarkyti yra pavesta vyresn. buhalterinės apskaitos specialistui, kurio darbą kontroliuoja skyriaus vedėjo pavaduotojas. <i>Įgyvendinta</i>
3. Biudžeto pajamų planą didinti atlikus išsamų padidintų pajamų surinkimo galimybių vertinimą (ataskaitos II dalis 1 p.)	Biudžeto pajamų planas pagal atskiras pajamų rūšis didinamas atlikus pajamų surinkimo galimybių vertinimą. <i>Įgyvendinta</i>
4. Išanalizuoti susidariusią situaciją Savivaldybei vykdant investicinius projektus ir imtis priemonių sėkmingam projektų įgyvendinimui užtikrinti (ataskaitos II dalis 2.1 p.).	1. Centralizuoto vidaus audito skyriaus vedėjo teigimu, pradėjus vykdyti naujo periodo investicinius projektus, atlikus rizikos vertinimą bus pasirenkami rizikingiausi projektai ir atliekami vidaus auditai. <i>Įgyvendinta</i> 2. Dėl Savivaldybėje vykdomų struktūrinių pokyčių rekomendacijos dėl Savivaldybės administracijos Investicijų skyriui nustatytų funkcijų įvertinimo įgyvendinimo nevertinome. <i>Rekomendacija tapo neaktuali</i>
5. Spręsti klausimą dėl vietinės reikšmės kelių (gatvių)	1. Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-01-08 įsakymu Nr. A-24 sudaryta komisija vietinės reikšmės keliams (gatvėms) inventorizuoti.

⁸⁶ 2015 m. liepos 15 d. ataskaita Nr. SAA-1.

Rekomendacijos Savivaldybės administracijai Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos Audito ataskaitoje dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2014 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito rezultatai	
Rekomendacija	Igyvendinimas
inventorizacijos bei teisinės registracijos (I dalis 2.1.2 p.).	Įvertinus atliktos 2015 metų metinės inventorizacijos dokumentus, nustatyta, kad vietinės reikšmės keliai (gatvės) nebuvo inventorizuoti. Rekomendacija neįgyvendinta ir išlieka aktuali 2. Savivaldybėje tik mažai daliai vietinės reikšmės kelių (gatvių) yra atlikta techninė inventorizacija ir jie įregistruoti Nekilnojamojo turto registre. Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašų duomenimis 2015-12-31 įregistruotos tik 49 gatvių atkarpos ir 17 gatvių. 2015 metais gatvių teisei registracijai buvo panaudota 1,4 tūkst. Eur. Atsižvelgiant į Savivaldybės finansines galimybes 2016 metų Savivaldybės biudžete numatyta 50,0 tūkst. Eur vietinės reikšmės kelių (gatvių) registracijai nekilnojamojo turto registre. Rekomendacija įgyvendinama, išlieka aktuali
6. Patikslinti Mero fondo naudojimo tvarkos aprašą, reglamentuojant fondo išlaidų apskaitos tvarką, ir teikti tvirtinti Savivaldybės tarybai (ataskaitos II dalis 2.1.3 p.).	Savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. 1-306 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės mero fondo naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. 1-27-3, pakeitimo“ patikslintas Mero fondo naudojimo tvarkos aprašas, reglamentuojant fondo išlaidų apskaitos tvarką. Igyvendinta
7. Numatyti priemonės Savivaldybės pradelsto įsiskolinimo už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes realiam mažinimui (ataskaitos II dalis 3.1 p.).	Finansų ir biudžeto skyriaus atsakingų darbuotojų teigimu, įsiskolinimų analizė atliekama nuolat. 2015 metais pavyko žymiai sumažinti skolas. Finansų ir biudžeto skyriaus duomenimis iš Savivaldybės biudžeto išlaikomų įstaigų mokėtinos sumos sumažėjo 6062,2 tūkst. Eur. Atsiskaityta už miesto tvarkymo, statybos darbus, sumažintos skolos už biudžetinių įstaigų patalpų šildymą, sumažintos kompensacijos už lengvatinį keleivių vežimą. Ilgesnis kaip 45 dienų Savivaldybės įsiskolinimas sumažintas 65 proc. arba 782,7 tūkst. Eur (nuo 1198,8 tūkst. Eur iki 416,1 tūkst. Eur). Igyvendinta
8. Išanalizuoti Savivaldybės turto valdymo, naudojimo, ir disponavimo juo neatitikimus ir numatyti priemonės jų pašalinimui (ataskaitos III dalis 1 p.).	1. Savivaldybės administracijos direktorius 2015-11-30 įsakymu Nr. A-1128 buvo sudaryta darbo grupė spintelių, skirtų mokinių asmeniniams daiktams pasidėti, buvimo ir naudojimo Panevėžio miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose tvarkos aprašui parengti. 2016-01-12 rašte Nr. 19-76 (4.17.) švietimo įstaigų vadovams nurodyta, kad spintelės, skirtos mokinių asmeniniams daiktams pasidėti mokyklose gali būti eksploatuojamos kaip mokyklos nuosavybė, mokyklos mokinių / tėvų turtas, ar nuomojant patalpų plotą spintelėms pastatyti (dėl pasirinkimo turi būti nuspręsta įstaigos Mokyklos taryboje). Kartu turi būti parengtos ir Mokyklos tarybos patvirtintos spintelių, skirtų mokinių asmeniniams daiktams pasidėti eksploatavimo (naudojimo) ir apskaitos taisyklės. Savivaldybės tarybos 2016-04-29 sprendimu Nr. 1-140 leista Savivaldybės biudžetinėms švietimo įstaigoms 10 metų (iki 2026 m. gegužės 1 d.) nuomoti viešo konkurso būdu iki 40 kv. m Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių ir Savivaldybės švietimo įstaigų valdomų negyvenamųjų patalpų mokinių daiktų saugojimo spintelėms pastatyti ir nustatyti 1,40 Eur (be PVM) už 1 kv. m per mėnesį pradinį nuompinigių dydį. Igyvendinta

Rekomendacijos Savivaldybės administracijai	
Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos Audito ataskaitoje dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2014 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito rezultatu	
Rekomendacija	Igyvendinimas
	<p>2. Dėl nereikalingų ir nenaudojamų mokyklos patalpų (Parko g. 41, Panevėžyje). Mokyklos pastatas (Parko g. 41, Panevėžyje) yra įtrauktas į parduodamo nekilnojamojo turto sąrašą viešo aukciono būdu. Žemės sklypas įregistruotas, atliekami žemės sklypo atidalinimo į du sklypus darbai. Savivaldybės taryba 2016-01-28 sprendimu Nr. 1-2 buvo pritarusi dalyvauti projekto dėl socialinio būsto namo statybos sklype Parko g. 41, tačiau 2016-05-28 sprendimu Nr. 1-161 minėtą sprendimą pripažino netekusiu galios. Iki audito pabaigos mokyklos patalpų naudojimo klausimas nėra išspręstas.</p> <p>Rekomendacija neįgyvendinta ir išlieka aktuali</p> <p>3. 2015-10-22 Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-278 patikslinta turto, perduoto valdyti patikėjimo teise Vytauto Žemkalnio gimnazijai, vertė.</p> <p>Igyvendinta</p>
<p>9. Išanalizuoti nustatytus neatitikimus Savivaldybės biudžetinių įstaigų vadovų darbdavio funkcijų vykdymo srityje ir numatyti priemonės jų pašalinimui (ataskaitos III dalis 2 p.).</p>	<p>1. Personalo ir Švietimo skyrių pasitarime buvo aptarta informacijos, susijusios su švietimo įstaigų vadovų dalyvavimu brandos egzaminų komisijose, teikimo tvarka. Taip pat 2015 metų gruodžio mėnesį įvykusiame Personalo ir Teisės skyrių specialistų bei švietimo įstaigų vadovų susitikime aptarta situacija, pateiktos rekomendacijos kaip ir kada įstaigų vadovai privalo teikti prašymus Savivaldybės merui. Švietimo skyrius įsipareigojo skyriaus rengiamus įsakymų projektus, dėl švietimo įstaigų vadovų skyrimo vyresniais brandos egzaminų vykdytojais, derinti su Personalo skyriumi. Švietimo skyriui pateikus informaciją Personalo skyriui apie įstaigų vadovų dalyvavimą brandos egzaminų komisijose, bus vykdoma apmokėjimo už dalyvavimą brandos egzaminuose skyrimo kontrolė.</p> <p>Igyvendinta</p> <p>2. Pasikeitė Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo nuostatos (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013-12-19 įsakymo Nr. V-1254 redakcija 2015-06-17 Nr. V-635), reglamentuojančios įstaigų vadovų tarnybinių koeficientų nustatymą.</p> <p>Rekomendacija tapo neaktuali</p> <p>3. 2015 metų gruodžio mėnesį Personalo skyrius suderino įstaigų vadovų nepanaudotų atostogų dienų likučius su įstaigų buhalterijomis. Administracija įdiegė programos Biudžetas dalį, leidžiančią suvesti nepanaudotų atostogų kalendorinių dienų likučius į programą, kas padės teisingai apskaičiuoti šiuos likučius ateityje.</p> <p>Igyvendinta</p> <p>4. Dėl įstaigų vadovų papildomo darbo. Šiam klausimui spręsti sudaryta darbo grupė, kuri 2015 m. gruodžio mėn. suorganizavo du susitikimus su švietimo įstaigų vadovais, kuriuose pateikta informacija dėl papildomo darbo sutarčių. Pagal naujai pateiktus įstaigų vadovų prašymus leisti dirbti kitą darbą (mokytoju), ši funkcija nurodyta pagrindinėje – įstaigos vadovo darbo sutartyje. Atliekant 2015 metų auditą nustatyta, kad priemonės nebuvo pakankamos – papildomo darbo sutartys yra sudarytos ir / ar naujai sudaromos tiek įstaigose, tiek Savivaldybės administracijoje.</p>

<i>Rekomendacijos Savivaldybės administracijai</i>	
<i>Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos Audito ataskaitoje dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2014 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito rezultatų</i>	
<i>Rekomendacija</i>	<i>Įgyvendinimas</i>
	<i>Rekomendacija neįgyvendinta ir išlieka aktuali</i>
10. Parengti ir teikti Savivaldybės tarybai tvirtinti mokytojų atliekamo darbo brandos egzaminų metu apmokėjimo tvarką (ataskaitos III dalis 3 p.).	Tarybos 2015-07-30 sprendimu Nr. 1-208 patvirtintas Apmokėjimo už pagrindinės sesijos valstybinių ir mokyklinių brandos egzaminų vykdymą, mokyklinių brandos egzaminų kandidatų darbų vertinimą ir apeliacijų nagrinėjimą, pakartotinės sesijos valstybinių ir mokyklinių brandos egzaminų vykdymą, mokyklinių brandos egzaminų kandidatų darbų vertinimą ir apeliacijų nagrinėjimą tvarkos aprašas. <i>Įgyvendinta</i>

2. Pateiktos rekomendacijos

Atlikdami auditą, audito procedūras reikšmingose srityse vykdėme devyniolikoje biudžetinių įstaigų:

- įstaigoms pateikėme pastebėjimus dėl audito metu nustatytų pažeidimų, klaidų, neatitikimų ir kitų faktų, dėl kurių jos turi imtis priemonių Savivaldybės lėšų ir turto naudojimo teisėtumui užtikrinti;
- įvertinę įstaigų 2015 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose pateiktus duomenis, įstaigoms pateikėme pastebėjimus dėl ataskaitų duomenų.

Audituotiems subjektams raštais pateiktos rekomendacijos dėl apskaitos klaidų taisymo, ataskaitų duomenų tikslinimo, sprendimų dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo užtikrinimo priėmimo. Su visų audituotų įstaigų vadovais, apskaitos ir kitais atsakingais darbuotojais aptarti audito procedūrų rezultatai, įstaigos pateikė Rekomendacijų įgyvendinimo planus – numatomas priemonės rekomendacijoms vykdyti ir jų vykdymo terminus. Informacija apie raštus įstaigoms pateikta 3 priede.

Savivaldybės kontrolierė

Laima Skeirytė

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Jolita Mečionytė

Patarėja

Irma Masiliūnienė

Vyriausiosios specialistės:

Simona Karalevičienė

Lina Kraujelienė

Olga Pocienė

Janina Rožienė

Galia Zuožienė

PRIEDAI

Audito ataskaitos dėl Panevėžio miesto
savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų
rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo
audito rezultatų
1 priedas

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitose nustatyti neatitikimai

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidinta, tūkst. Eur</i>	<i>Sumažinta, tūkst. Eur</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Eur</i>
<i>Finansinės būklės ataskaita</i>				
<i>A.</i>	<i>Ilgalaikis turtas</i>	1105,1	879,8	18885,9
<i>B.</i>	<i>Biologinis turtas</i>			53,8
<i>C.</i>	<i>Trumpalaikis turtas</i>		3,0	1707,9
<i>D.</i>	<i>Finansavimo sumos</i>	224,8	0,8	19517,0
<i>E.</i>	<i>Įsipareigojimai</i>		2,5	1130,6
<i>F.</i>	<i>Grynasis turtas</i>		0,8	50,8
	<i>Iš viso:</i>	1329,9	886,9	41346,0
<i>Veiklos rezultatų ataskaita</i>				
<i>A.</i>	<i>Pagrindinės veiklos pajamos</i>			
<i>I.</i>	<i>Finansavimo pajamos</i>	13,2	2,6	623,5
<i>II.</i>	<i>Pagrindinės veiklos kitos pajamos</i>			50,8
<i>B.</i>	<i>Pagrindinės veiklos sąnaudos</i>			
<i>I</i>	<i>Bendrų valstybės paslaugų</i>			149,3
<i>IV</i>	<i>Ekonomikos</i>			474,2
<i>VI</i>	<i>Būsto ir komunalinio ūkio</i>	12,0		
<i>VII</i>	<i>Sveikatos apsaugos</i>	1,2		
<i>IX</i>	<i>Švietimo</i>		2,6	
	<i>Iš viso:</i>	26,4	5,2	1297,8

Audito ataskaitos dėl Panevėžio miesto
savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų
rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo
audito rezultatų
2 priedas

Išsiųsti raštai audituojamiems subjektams

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Gavėjas</i>	<i>Rašto data</i>	<i>Rašto Nr.</i>	<i>Rašto pavadinimas</i>	<i>Pateiktos rekomendacijos</i>
1	Panevėžio miesto savivaldybės administracija	2015-10-22	S-98	Dėl finansinio (teisėtumo) audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų	7
2	Panevėžio Juozo Miltinio gimnazija	2015-11-20	S-114	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	7
3	Panevėžio miesto savivaldybės administracija	2015-12-14	S-126	Dėl Savivaldybės administracijos informacinių sistemų vidaus kontrolės	2
4	Panevėžio lopšelis-darželis „Kregždutė“	2015-12-17	S-129	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	13
5	Panevėžio lopšelis-darželis „Dobilas“	2016-01-08	S-4	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	9
6	Panevėžio lopšelis-darželis „Voveraitė“	2016-02-25	S-28	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	9
7	Panevėžio „Nevėžio“ pagrindinė mokykla	2016-03-30	S-35	Dėl finansinio (teisėtumo) audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų	1
8	Panevėžio lopšelis-darželis „Papartis“	2016-03-31	S-36	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	10
9	Panevėžio „Vilties“ progimnazijai	2016-04-01	S-37	Dėl finansinio (teisėtumo) audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų	1
10	Panevėžio „Žemynos“ progimnazija	2016-04-08	S-39	Dėl finansinio (teisėtumo) audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų	2
11	Panevėžio moksleivių namai	2016-04-11	S-40	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	4
12	Panevėžio Juozo Miltinio gimnazija	2016-05-03	S-51	Dėl audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų	2
13	Panevėžio „Saulėtekio“ progimnazija	2016-05-03	S-53	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	4

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Gavėjas</i>	<i>Rašto data</i>	<i>Rašto Nr.</i>	<i>Rašto pavadinimas</i>	<i>Pateiktos rekomendacijos</i>
14	Panevėžio „Ažuolo“ progimnazija	2016-05-04	S-54	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	6
15	Panevėžio futbolo akademija	2016-05-09	S-55	Dėl finansinio (teisėtumo) audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų	2
16	Kino centro „Garsas“	2016-05-13	S-58	Dėl finansinio (teisėtumo) audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų	1
17	Panevėžio muzikinis teatras	2016-05-16	S-59	Dėl finansinio (teisėtumo) audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų	3
18	Panevėžio jaunimo mokykla	2016-05-17	S-62	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	15
19	Kultūros centras Panevėžio bendruomenių rūmai	2016-05-27	S-66	Dėl finansinio (teisėtumo) audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų	2
20	Panevėžio kūno kultūros ir sporto centras	2016-06-02	S-71	Dėl finansinio (teisėtumo) audito metu nustatytų pažeidimų, klaidų ir neatitikimų	6
21	Panevėžio „Šviesos“ specialiojo ugdymo centras	2016-06-17	S-76	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	7
22	Panevėžio miesto savivaldybės administracija	2016-07-04	S-80	Dėl finansinio (teisėtumo) audito metu nustatytų neatitikimų	13
23	Panevėžio miesto savivaldybės administracija	2016-07-07	S-81	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	3
24	Panevėžio miesto savivaldybės meras, Panevėžio miesto savivaldybės administracija	2016-07-11	S-82	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	2

Audito ataskaitos dėl Panevėžio miesto
savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų
rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo
audito rezultatų
3 priedas

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis buvo atliktos audito procedūros ir vertinimai

Biudžetas, apskaita, darbo užmokestis

1. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, patvirtintas 2002-06-04 įstatymu Nr. IX-926 (su vėlesniais pakeitimais).
2. Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas, 2000-08-29 Nr. VIII-1904 (su vėlesniais pakeitimais).
3. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).
4. Lietuvos Respublikos 2015 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2014-12-11 Nr. XII-1408.
5. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574 (su vėlesniais pakeitimais).
6. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-206-06 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais).
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-05-27 nutarimas Nr. 650 „Dėl darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
11. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013-12-19 įsakymas Nr. V-1254 „Dėl švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo (su vėlesniais pakeitimais).
12. Savivaldybės tarybos 2011-09-29 sprendimas Nr. 1-9-3 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės biudžeto vykdymo, biudžeto asignavimų administravimo ir atskaitomybės tvarkos aprašo patvirtinimo, Savivaldybės tarybos 2003 m. lapkričio 27 d. sprendimo Nr. 1-10-2 1 punkto pripažinimo netekusiu galios“.
13. Savivaldybės tarybos 2015-06-25 sprendimas Nr. 1-136 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės strateginio planavimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
14. Savivaldybės tarybos sprendimai dėl biudžeto tvirtinimo, tikslinimo, biudžeto programų tvirtinimo.

Socialinė globa

1. Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas, 2006-01-19 Nr. X-493 (su vėlesniais pakeitimais).
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-06-14 nutarimas Nr. 583 „Dėl mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-10-10 nutarimas Nr. 978 „Dėl socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų metodikos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
4. Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-04-05 įsakymas Nr. A1-94 „Dėl asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašo ir senyvo amžiaus asmens bei suaugusio asmens su negalia socialinės globos poreikio nustatymo metodikos patvirtinimo“.

5. Savivaldybės tarybos 2015-02-23 sprendimu Nr. 1-34 patvirtintas Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašas.
6. Savivaldybės tarybos 2014-03-27 sprendimu Nr. 1-86 patvirtintas Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašas.
7. Savivaldybės tarybos 2009-04-25 sprendimas Nr. 1-30-14 „Dėl maksimalaus trumpalaikės ar ilgalaikės globos išlaidų finansavimo dydžio patvirtinimo ir Savivaldybės tarybos 2008-03-06 sprendimo Nr. 1-15-20 pripažinimo netekusiu galios“.
8. Savivaldybės tarybos 2015-06-25 sprendimas Nr. 1-142 „Dėl maksimalaus trumpalaikės ar ilgalaikės globos išlaidų finansavimo dydžio patvirtinimo ir Savivaldybės tarybos 2009-02-25 sprendimo Nr. 1-30-14 pripažinimo netekusiu galios“.
9. Savivaldybės tarybos 2010-09-28 sprendimas Nr. 1-60-13 „Dėl mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo ir Savivaldybės tarybos 2006-11-23 sprendimo Nr. 1-57-20 2 punkto pripažinimo netekusiu galios“.

Piniginė socialinė parama - socialinė pašalpa

1. Lietuvos Respublikos socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas, 2003-07-01 Nr. X-1675 (su vėlesniais pakeitimais).
3. Savivaldybės tarybos 2015-03-26 sprendimas Nr. 1-68 „Dėl piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Panevėžio miesto gyventojams teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir Savivaldybės tarybos 2014-11-27 sprendimo Nr. 1-347 1 ir 2 punktų pripažinimo netekusiais galios“.
4. Savivaldybės tarybos 2014-11-27 sprendimas Nr. 1-347 „Dėl socialinės pašalpos Panevėžio miesto nepasiturintiems gyventojams teikimo tvarkos aprašo ir būsto šildymo, geriamojo vandens ir karšto vandens išlaidų kompensacijų teikimo Panevėžio miesto nepasiturintiems gyventojams tvarkos aprašo patvirtinimo, Savivaldybės tarybos 2014-01-30 sprendimo Nr. 1-24 ir 1.1 ir 1.2 papunkčių pripažinimo netekusiais galios“.
5. Valstybės įmonės Registrų centro direktoriaus 2014-12-19 įsakymas Nr. V-294 „Dėl nekilnojamojo turto normatyvinių verčių nustatymo 2015 metams piniginei socialinei paramai nepasiturintiems gyventojams gauti“.

Turto valdymas, naudojimas, disponavimas

1. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, patvirtintas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymu, 2000-07-18 Nr. VIII-1864 (su vėlesniais pakeitimais).
2. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais).
3. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).
4. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, 1995-12-05 Nr. I-1113 (su vėlesniais pakeitimais).
5. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas, 1996-07-03 Nr. I-1428 (su vėlesniais pakeitimais).
6. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas, 1996-09-24 Nr. I-1539 (su vėlesniais pakeitimais).
7. Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas 2000-07-18 Nr. VIII-1871 (su vėlesniais pakeitimais).
8. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas 2007-06-28 Nr. X-1241 (su vėlesniais pakeitimais).
9. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013-07-30 įsakymas Nr. 4-670 „Dėl išorinės reklamos įrengimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2000 m. gruodžio 1 d. įsakymo Nr. 405 „Dėl išorinės reklamos įrengimo tipinių taisyklių patvirtinimo“ ir jį keitusių įsakymų pripažinimo netekusiais galios“.
10. Savivaldybės tarybos 2014-12-18 sprendimas Nr. 1-396 „Dėl savivaldybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos aprašo patvirtinimo“.
11. Savivaldybės tarybos 2014-12-18 sprendimas Nr. 1-392 „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti savivaldybės turto perleidimo, nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir savivaldybės tarybos 2008 m. liepos 3 d. sprendimo Nr. 1-20-17 1 punkto pripažinimo netekusiu galios“.
12. Savivaldybės tarybos 2014-11-27 sprendimas Nr. 1-370 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo patvirtinimo ir savivaldybės tarybos 2008 m. liepos 3 d. sprendimo Nr. 1-20-16 1 punkto pripažinimo netekusiu galios“.
13. Savivaldybės tarybos 2003-06-19 sprendimas Nr. 1-4-24 „Dėl savivaldybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos ir panaudos“ (su vėlesniais pakeitimais).

14. Savivaldybės tarybos sprendimai ir administracijos direktoriaus įsakymai dėl išorinės reklamos Panevėžio miesto savivaldybės teritorijoje.

15. Savivaldybės tarybos sprendimai dėl Savivaldybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo.

Kiti teisės aktai

1. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais).
 2. Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymas, 1995-12-20 Nr. I-1151 (su vėlesniais pakeitimais).
 3. Lietuvos Respublikos turizmo įstatymas, 1998-03-19 Nr. VIII-667 (su vėlesniais pakeitimais).
 4. Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas, 2002-05-16 Nr. IX-886 (su vėlesniais pakeitimais).
 5. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, 1996-06-06 Nr. I-1367 (su vėlesniais pakeitimais).
 6. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996-03-19 d. Nr. I-1240 (su vėlesniais pakeitimais).
 7. Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymas, 1995-12-05 Nr. I-1115 (su vėlesniais pakeitimais).
 8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-05-05 nutarimas Nr. 432 „Dėl viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių, sudaromų ilgiau kaip 3 metams, terminų nustatymo kriterijų ir atvejų, kuriais gali būti sudaromos tokios sutartys, aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
 9. Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011-07-04 įsakymas Nr. V-117 „Dėl dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
 10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
 11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-11-12 nutarimas Nr. 1407 „Dėl juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“.
 12. Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymas, 2012-09-18 Nr. XI-2220 (su vėlesniais pakeitimais).
 13. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-12-15 nutarimas Nr. 1435 „Dėl strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijų patvirtinimo“.
 14. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008-01-08 įsakymas Nr. D1-5 „Dėl želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“.
 15. Savivaldybės tarybos sprendimai dėl audituotų biudžetinių įstaigų nuostatų.
 16. Savivaldybės tarybos sprendimai ir administracijos direktoriaus įsakymai dėl mokinių maitinimo organizavimo tvarkos.
 17. Savivaldybės tarybos sprendimai dėl biudžetinių įstaigų teikiamų mokamų paslaugų kainoraščių tvirtinimo.
 18. Audituočių įstaigų vidaus dokumentai.
-